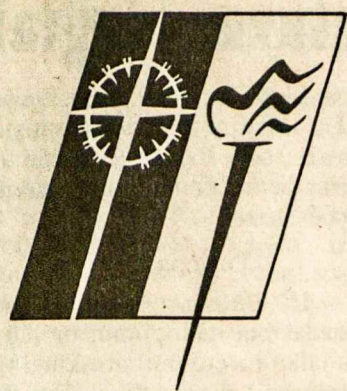

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 29 (2576) 1999 LIEPA-JULY 20

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY

• 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA - \$1

Tautos išsišakojimas

Antrasis pasaulinis karas išdraskė lietuvių tautą. Pirmas didysis smūgis - tai sibiriniai tremimai 1941 m. birželio 14 d. ir dar kiti po to. Antra atplaiša - masinis žmonių pasitraukimas į Vakarų 1944 m. vasarą.

ŠIANDIEN po daugelio metų jau kalbama apie penkias didžiąsias lietuvių tautos šakas: vadinamąjį tautos kamieną, niekur niekada iš savo krašto nepajudėjusį, Sibiro tremtinius, išėjusius Vakaruose, grįžtančius į laisvą Lietuvą ir iš jos jau išvažiuojančius. Kiekviena ta šaka savaip kitokia, paveikta ar veikianti skirtingų sąlygų, neįprasto gyvenimo būdo bei aplinkos. Tikėtina, kad sociologams ir psichologams būtų įdomu ir naudinga panauginėti iš esmės tas skirtingas tautiečių šakas. O šiaip jau daug kas stebi tą permainingą atskirų tautos dalių gyvenimą, kalba apie jų ateitį ir įnašus Lietuvai, pradėjusiai antį šio šimtmečio nepriklausomybės laikotarpį. Žvelgiant į šitokią išsikerojusią būklę iš šlapio Atlanto, pirmiausia, žinoma, yra matomi tie, kurie arčiausia - tai pokariniai išeiviai (pabėgėliai) ir jaunosios jų kartos bei naujieji ateiviai, palikę gimtąjį kraštą po 1990-tųjų. Abi šios šakos yra patekusios į aukšto gyvenimo lygio ir vakarietiškos kultūros aplinką, nors savo prigimtimi labai skirtingos. Vieni čia atsirado karo audrų išmesti, kiti ieškodami galimybių per trumpesnę laiką geriau materialiskai įsikurti, daugiau uždirbti. Abi šios šakos - ekonomiškai pajėgiausios, labiausiai remiančios savo gimines bei kitus, tėvynėje pasilikusius, aukojančios ir bendriems tautos bei valstybės reikalams. Ta prasme jos nepamainomos, jau neskaitant kitos veiklos, prisidėdamos Lietuvos gerovei kelti. Užtat labai svarbu, kad tos šakos išliktų gyvos ir pajėgios, kad svetur sulapojusios nenudžiūtų įvairių kitų vilionių saurose.

TAI SENAS, nuolatinis ir tikrai rimtas rūpestis. Kad jis nedidėtų, reikia nemažų pastangų pradedant pavieniais asmenimis, šeimomis ir baigiant bendraminčių ar bendradarbių sambūriais, įvairių tikslų ir platesnės apimties organizacijomis. Kaip tai daryti? Yra daug kelių, bet pasidarius reikėtų rinktis pačius geriausius, jau seniai išvaikščiotus ir žinomus. Kitas rūpestis kalbant apie čia minimas tautos šakas - tai jungties klausimas. Kas gi iš tikrųjų tas skirtingas tautiečių grupes jungia? Nėra abejonės - pirmiausia kalba. Bet ir ji jau kelia rūpesčius. Apie svetimžodžių ar nevykusių naujadarų priėmimą gana jau dažnai pasisakoma. Klaidos ir neleistini kalbos teršimai nurodomi žurnale "Gimtoji kalba", tuo reikalu netrūksta straipsnių ir periodikoje. Taigi dėmesys rašto žodžiui nemažas. Tačiau daug mažiau, tarsi niekur nieko nebūtų, pasisakoma apie šnekamąją kalbą, kuri kai kur jau paverčiama tikru žargonu. Atrodo, kad šnekant jau nieko saugotis ir nebereikia - drožk kaip pakliūva. Tik rašant pagalvoti būtina. Šitaip galvoti neturėtume. Reikia vienodo atidumo visais atvejais, kad toji visos tautos šakas jungianti brangenybė išliktų kaip galima švaresnė. Kita, taipgi svarbi jungtis - tai aiškus savos tautybės išpažinimas. Gali kam atrodyti, kad tuo klausimu nereikėtų rūpintis, nes čia jokios problemos nėra, ypač tautos kamieną. Deja, yra, nes ir ten tautos ir tautybės pabrėžimas tolydžio praranda prideramą pirmumą skverbiantis tautiškumą kritikuojančios sampratoms. Tad ką bekalbėti apie užsieniuose išsibarsčiusius tautiečius, kuriems pavoju (ar galimybių) nutautėti kiek tik nori. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Vėl pirmąja pasaulyje

Jungtinių tautų agentūra "UN Development Program" vėl išrinko Kanadą kaip valstybę, turinčią geriausias galimybes žmogaus vystymuisi pasaulyje iš visų JT priklausančių 174 valstybių. Politikai paprastai tą sprendimą laiko išrinkimu geriausia valstybe gyventi. Ir tai jau šešti metai iš eilės. Sprendimas padarytas atsižvelgiant į gyventojų sveikatos ir išsimokslinimo lygius, gyvenimo ilgio vidurkį ir bendrą gyvenimo lygį. Netoli atsiliekę nuo Norvegija ir JAV, o 174-ta liko Sierra Leone.

300 albanų-kosoviečių pabėgėlių, kurie buvo laikinai prieglausti Kanadoje, nutarė grįžti atgal į Kosovą. Likusieji iš maždaug 5,000 pradžioje atskraidintųjų nutarė kėl pasilikti Kanadoje ir apsispręsti dėl grįžimo vėliau. Jiems visiems buvo pasiūlytos lengvatos čia įsikurti, tuo tarpu tie, kurie dabar nutarė grįžti į Kosovą, turės vėl pereiti visus formalumus, jei norės imigruoti į Kanadą.

"Order of Canada" apdovanojimas šiemet buvo pristatytas 80 pasižymėjusių kanadiečių. Jų tarpe vaikų knygų autorius Robert Munsch, filmų režisierius Atom Egoyan, CBC žurnalistas Don Newman, ilgametis "TV-Ontario" filmų programos ve-

dėjas Elvie Yost. Jų įvedinimas planuojamas šį rudenį.

Ontario kelių policija pradėjo gaudyti smarkius ir neatbargiai vairuojančius automobilius. Didžiųjų greitkelių ("400" serijos keliai) tinkle būna laikinai parenkamos kelios "apraminimo vietos" ("calming zones"), kuriose policininkai sulaukia iš policijos sraigtasparnio pastebėjus per greitai važiuojančius, dažnai keičiančius kelio linijas vairuotojus ir juos arba perspėja arba "apdovanoja" bauda. Nepranešama iš anksto nei kur, nei kada tos apraminimo vietos bus parenkamos - vairuotojai, kad išvengtų baudos, privalės važiuodami greitkeliais dažniau laikytis judėjimo taisyklių.

Britų Kolumbijoje nuo liepos 15 įvedami policijos foto aparatai 120-yje provincijos šviešforais aptarnaujamų kryžkelių. Pravažiuoję raudoną šviesos signalą, automobiliai bus nufotografuoti, ir jų savininkai turės sumokėti \$144 baudą. Provincijos vyriausios prokuroras U. Dosanjhas pareiškė, kad ta aparatūra įvedama grynai tik saugumo sumetimais. Viena iš penkių avarijų įvyksta tokiose kryžkelėse, kai pravažiuojama raudona šviesa, ir draudos bendrovės tos (Nukelta į 6-tą psl.)

Atlanto nugaletojų STEPONO DARIAUS ir STASIO GIRĖNO žūties 66-tosios metinės (žuvo 1933 m.) buvo iškilmingai paminėtos žūties vietoje Pšcelnike (Lenkijoje) ir kitur. Šiame atvirkte matyti lakūnų skrydis, žūties vieta ir laidotuvės Kaune

Ekonominiai Lietuvos vingiai

Žvilgsnis į dabartinę Lietuvos ekonomikos būklę pasikeitus vyriausybei

Habil. dr. VYTAUTAS NEZGADA, Kaunas

Vienas iš svarbiausių šalies ekonomikos svertų - pramonė ir toliau menkėja, nes gamyba mažėja. Tai sietina ne tik su pereinimu prie laisvos rinkos ekonomikos, bet ir su klaidomis vykdančios privatizaciją bei atskirų pareigūnų aplaidumu, kompetencijos stoka.

Šiuo metu apie mašinų pramonę Lietuvoje net neverta kalbėti, nes jos neliko. Ji sunyko jau pirmaisiais Nepriklausomybės metais, nes dauguma šios srities įmonių iki atgimimo vykdė Sovietų Sąjungos užsakymus.

Čia verta pabrėžti lengvąją Lietuvos pramonę, kurios gamyba visais laikais sudarė ne mažiau kaip 1/3 visos Lietuvos pramonės gamybos (tik paskutinį dešimtmetį tarpukario Lietuvoje, tiek ir sovietiniais metais).

Lengvoji pramonė

Ši pramonės šaka turi gilią tradiciją, turi neblogų specialistų. (Kauno technologijos universiteto lengvosios pramonės fakultete ruošiami ne tik šios srities kvalifikuoti inžinieriai, bet ir atliekami moksliniai darbai). Gaila, kad Lietuvos tekstilės institutas, anksčiau užsiėmęs moksliniais tyrimais, nesugebėjo eiti kartu su gyvenimu ir šiuo metu vykdė tik vienkartinus (trumpalaikius) su mokslu mažai susijusius užsakymus.

Lengvoji Lietuvos pramonė dėl minėtų priežasčių ne taip skausmingai išgyveno pereinimą prie rinkos sąlygų bei kitas pertvarkos negandas. Tačiau iš šios pramonės šakos daugumas įmonių neatlaikė pastarųjų metų pernelyg drastiškų mokesčių naštos (nepalankios maitų, importo ir eksporto sistemos spaudimo). Labai gaila, kad atsakingi buvusios vyriausybės vyrai (visų pirma Ūkio ministerija) net nebandė ieškoti išeities iš susidariusios kritinės būklės, ir laiku neužbėgo įvykiams už akių, nestabdė naujų įmonių bankrotų bangos.

Neapgalvotas vyriausybės sprendimas pakelti kainas stipriųjų gėrimų ne tik neprisidėjo prie blaivybės skleidimo, bet ir dar labiau paskatino naminės degtinės verslą, ieškoti naujų būdų kontrobandiniam spiritui įvežti. Lietuvos iždas negavo šimtų milijonų pajamų, o stiprius gėrimus gaminančių įmonių būklė ir toliau blogėja.

Kiek geresnėje situacijoje yra vynu gaminančios įmonės. Ypač vis didesnį populiarumą įgauna AB "Anykščių vynu" gamyba, šiuo metu išleidžianti

apie 50 rūšių vynu. Nuo Anykščių stengiasi neatsilikti ir Alytus. Tačiau ir šios srities įmonių vadovų teigimu, - rytojūs nėra garantuoti.

Netikuso ūkininkavimo pavyzdžiui galima laikyti duonos ir jos gaminių kainų staigų pakilimą, kai šalyje yra pakankamos grūdų atsargos ir ieškoma būdų kaip parduoti (eksportuoti) maisto gaminių perteklių. Ši sritis negali būti palikta rinkos savireguliacijai, nes žymiai Lietuvos žmonių daliai duona šiuo metu tapo pagrindiniu maistu.

Verslai ir mokesčiai

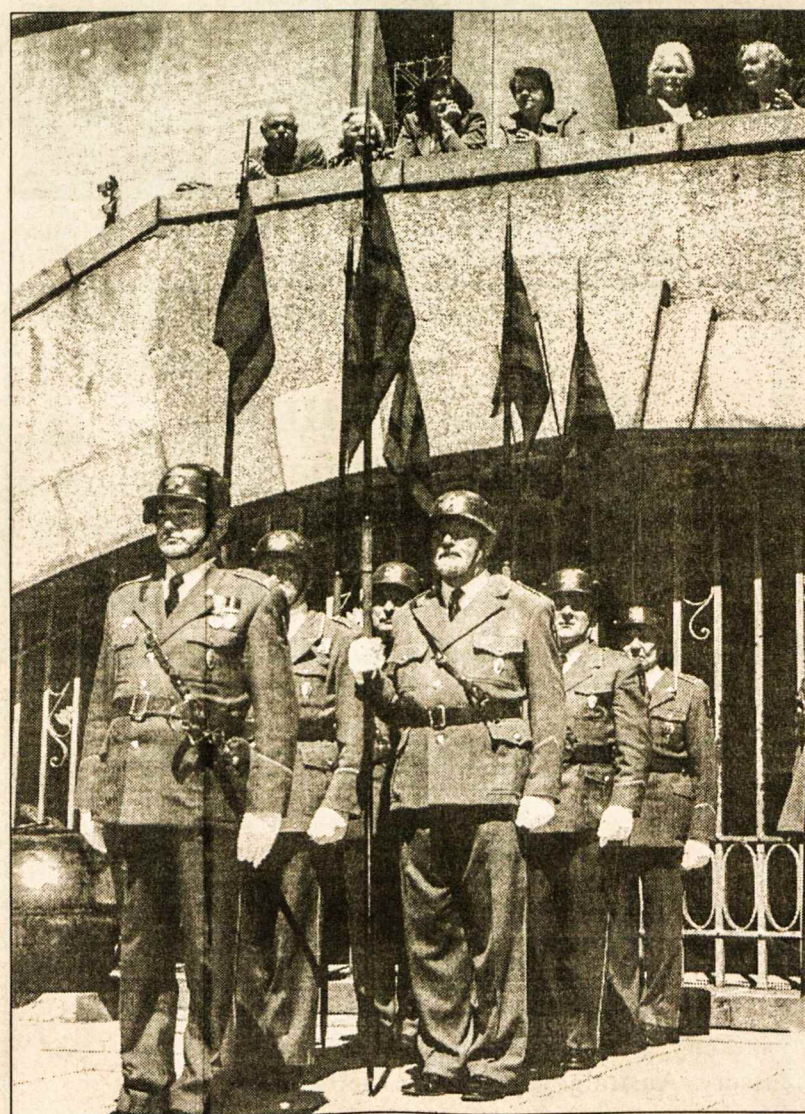
Nemažai kalbama apie būtinybę skatinti vidutinį ir smulkų verslą. Čia turiu galvoje ne prekeivius, bet verslininkus, gaminančius prekes ir duodančius pajamų valstybei mokesčių pavidalu. Gabūs ir sąžiningi verslininkai, kurie rūpinasi ne tik savo gerove, bet ir padeda kitiems steigdami naujas darbo vietas, yra šalies turtas. Todėl valstybės pareiga jiems padėti, o ne žlugdyti perdėta mokesčių našta. Vargu ar vieną kartą patyręs nesėkmę (bankrotą), doras verslininkas dar kartą ryšis imtis šio amato. Deja, pasitraukusi vyriausybė stengėsi surinkti kuo

daugiau mokesčių, nesigilindama į pasekmes. Neatlaikę mokesčių naštos verslininkai po metų kitų net tik neduos naudos valstybei, bet ir dalis jų net bus priversti prašyti valstybės paramos pragyvenimui (taps bedarbiais), o gal net papildys nusikalstamo pasaulio gretas, tuo dar labiau padidindami mokesčių mokėtojų našta. Tai elementari rinkos ekonomijos aritmetika.

Pagrindiniai ramsčiai

Pagrindiniai šiuo metu gerokai suliesėjusios Lietuvos ekonomikos ramsčiai turėtų būti Klaipėdos uostas, naftos kompleksas (Mažeikių naftos įmonė, Būtingės terminalas bei kitos struktūros) ir Ignalinos AE. (Pastaroji šiuo metu aprūpina palyginti pigia elektros energija ne tik Lietuvai, bet ir kaimynines šalis (Latviją, Gudiją, Karaliaučiaus sritį).

Apie Klaipėdos uosto galimybes kažkodėl žiniasklaidoje mažai svarstoma. Klaipėdos kaip strateginio miesto, ypač uosto, galimybes toli gražu nėra išsemtos. Tai priklauso ne tik nuo vyriausybės strategijos, bet ir nuo verslo atstovų, atsakingų už tarptautinių krovinių pervežimą. (Nukelta į 2-ą psl.)

Minint Lietuvos šaulių sąjungos 80 metų sukaktį - iškilmė Karo muziejaus sodelyje Kaune 1999.VL26

Nuotr. R. Eidukevičiaus

Savaitė Lietuvoje

Susitiko prezidentai

Lietuvos prezidentas V. Adamkus š.m. liepos 1 d. Vilniuje priėmė į Lietuvą su oficialiu vizitu atvykusį Graikijos prezidentą C. Stephanopoulos. Pastarąjį atlydėjo 20 verslininkų delegacija, norinti patyrinėti didesnių investicijų galimybes. Pasirodo, kad prekybos apyvarta tarp abiejų valstybių šiemet sumažėjusi puse trečiojo karto ir siekia vos 9 mlj. JAV dolerių. Kaip ELTA rašo, prez. V. Adamkus paragino Graikijos verslininkus daugiau investuoti Lietuvoje. Susitikime prezidentai aptarė ir euroatlantinių institucijų plėtros klausimus. Graikija Lietuvą mato kaip būsimą savo dalininę Europos sąjungoje ir ŠAS-goje (NATO). Susitikimo proga svečias prez. V. Adamkui įteikė Kryžiaus ordinarį, o Graikijos prezidentas buvo apdovanotas DLK Gedimino II I. ordinu.

Kariuomenės vadai

Generolą majorą Joną Andriškevičių, beveik šešerius metus ėjusį Lietuvos kariuomenės vado pareigas, nuo š.m. liepos 1 d. pakeitė JAV atsargos pulkininkas Jonas Kronkaitis, dvejus metus dirbęs Lietuvos krašto apsaugos viceministeriu. Prisiejęs naujas pareigas, buvo pakeltas į brigados generolo laipsnį; specialiomis apeigomis įvesdintas į atsakingą pareigybę, atliko priesaiką. Kaip ELTA praneša, Lietuvos prezidentas V. Adamkus iškilmeje pasakė, jog naujasis kariuomenės vadas "paveldi gero lygio karinės pajėgas". Išėinančiam vadui gen. J. Andriškevičiui prezidentas įteikė DLK Gedimino II I. ordiną ir padovanotojį kardą. Aikštėje prieš Krašto apsaugos ministerijos rūmus, kur vyko iškilmė, buvo išsirikiavę įvairių ginkluotųjų pajėgų būriai. Iškilmę stebėjo seimo pirmininkas V. Landsbergis, krašto apsaugos ministeris Č. Stankevičius, kai kurie seimo nariai, kiti valdžios pareigūnai bei karininkai.

Lankėsi Ispanijos pareigūnas

"Lietuvos ryto" žiniomis, birželio 29 d. Vilniuje lankėsi Ispanijos senato vicepirmininkas Juan Rigol y Roig. Susitikime su prezidentu Valdu Adamkumi buvo kalbėta apie sėkmingą kultūrinį abiejų valstybių bendradarbiavimą, pareikštas pageidavimas plėtoti dvišalius ekonominius santykius. Praėjusiais metais Lietuvos ir Ispanijos prekybos apimtis siekė apie 90 mln. JAV dol.

Išgailojio užsieniečių įstatymas

Kaip rašo "Lietuvos rytas", liepos 1 d. Vilniuje pradėjo veikti naujasis Užsieniečių teisinės padėties įstatymas. Juo tvarkomas užsieniečių buvimas Lietuvoje, sustiprinta kontrolė, tačiau įstatymų nepažeidžiantiems svetims šalims suteikiama daugiau teisių. Naujasis įstaty-

mas užtikrina asmenų judėjimą pagal Europos sąjungos reikalavimus.

Migracijos tarnybos nebetoleruos fiktyvių santuokų - su Lietuvos gyventoju susituokęs užsienietis iš karto nebegaus leidimo nuolat gyventi Lietuvoje, kaip būdavo iki šiol. Bus galima prašyti nuolatinio leidimo tik penkerius metus pragyvenus Lietuvoje su laikinuoju leidimu. Kartu su šiuo įstatymu įsigalioja naujos užsieniečių, kuriems draudžiama vykti į Lietuvą, sąrašo sudarymo ir naudojimo taisyklės.

Naujas teismo pirmininkas

Stasys Šedbaras, buvęs vienas reikalingų ministras G. Vagnoriaus vyriausybėje, nuo š.m. liepos 13 d. prezidento V. Adamkaus dekretu paskirtas Aukštesniojo administracinio teismo pirmininku, pakeitusiu tas pareigas ėjusią T. Kazlauskienę. Adv. St. Šedbaras, kaip rašo ELTA, turi ilgalaikę Konstitucinio teismo teisėjo darbo patirtį. Aukštesnysis administracinis teismas savo veiklą pradėjo š.m. gegužės mėn.

Sudaryta nauja TS valdyba

Tėvynės sąjungos (konservatorių) suvažiavime š.m. liepos 11 d. netikėtai atsistatydino partijos valdyba ir jos pirm. Gediminas Vagnorius. Naujuoju pirmininku tapo Rolandas Pakšas, sudaręs ir kitos sudėties valdybą, kurioje iš ankstesnės valdybos teliko vienas narys. Kaip ELTA skelbia, partijos pirmininkas V. Landsbergis spaudos konferencijoje paaiškino, kad šiais pokyčiais buvęs patikrintas požiūris į partijos vidaus, į valstybės darbą, į pasidalinimą atsakomybę. Jo nuomone, laimėjusi nuosaikesnė, racionalesnė, valstybiškesnė pažiūra. Šiame persitvarkyme partija pabrėžė savo solidarumą su R. Pakšu, nors pirmininkas V. Landsbergis turėjęs slaptą planą R. Pakšą matyti partijos pirmininko pavaduotoju.

Baltiečių bendradarbiavimas

Baltijos valstybių ministerių tarybos pirmininkavimą po vienerių metų kadencijos Lietuva perdavė Estijai š.m. liepos 9 d. surengtame ministerių susitikime Palangoje. Dalyvavo Lietuvos ministeris pirmininkas Rolandas Pakšas, Latvijos - Vilis Krištopans ir Estijos - Mart Laar'as. ELTOS pranešimu, pasitarime gerai įvertintas trisialis energetikos bendravimas. Svarbu siekti bendros elektros energijos ir dujų rinkos, plėsti prekybą panaikinant netarifines kliūtis. Numatoma toliau tęsti pasitarimus dėl laisvo paslaugų bei darbo jėgos judėjimo. Reikėtų taigai keisti ir įstatymus siekiant sukurti bendrą susisiekimo procedūrą Baltijos valstybėse. Teigiamai pasisakyta dėl karinių dalinių dalyvavimo taikos misijoje Bosnijoje. RSJ

Šiame numeryje

Tautos išsišakojimas

Pagrindinė jungtis kalba taipgi jau kelia rūpesčių

Ekonominiai Lietuvos vingiai

Valstybės pareiga jiems padėti, o ne žlugdyti mokesčių našta

Nepradedamos lietuviškų mokyklų statybos

Dabar ministeriui pirmininkui priklauso paskutinis žodis

Geriau uždegti žvakę, negu keikti tamsą

Visur matomas dvasinis žmonių alkis, reikia daug darbininkų

Visi lyg broliai - zanavykai

Nuvykome į uostą, kur prie laivo "Šakiai" mus pasitiko kapitonas

"Armija Krajova Lietuvoje"

Buvo rasti straipsniai apie Kauno prijungimą prie Lenkijos

Smagus liaudies dainų ir šokių koncertas

Alytaus "Dainavos" ansamblis Toronto Lietuvių Namų scenoje

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Publications Mail Registration No. 9408. CPM 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, C. Senkevičius, G. Gaizutienė. Metinė prenumerata – \$42, pusmetinė – \$21, mėnė – \$52, garbės – \$62. Oro paštu į užjūrus – \$135. Amerikoj – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$42.00, supporter \$52.00, honorary \$62.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

RELIGINIAME GYVENIME

Vilniaus arkivyskupas metropolitais A. J. Bačkis š.m. gegužės 31 d. teikė Sutvirtinimo sakramentą Seinuose ir Punske. Ta proga susitiko su Lietuvos konsulu ir tenai veikiančių lietuviškų organizacijų vadovais, aplankė Lietuvos kultūros centrą ir drauge su jį pakvietusiu Elko vyskupu W. Ziemba – Vygrių ir Krasnovo vidurinės mokyklas. Po vakarinių Mišių Seinų bazilikoje arkivyskupas susitiko su vietinės valdžios atstovais ir kunigais.

Maldos žygis už gyvybę vyko Šiaulių vyskupijoje š.m. birželio 1 d. Renginiui vadovavo vyskupijos dekanatų kunigai, svečias iš Lenkijos dr. R. Sztychniler ir keli šimtai tikinčiųjų. Pradėta Šv. Sakramento pagarbinimu Šv. Ignaco šventovėje; po to visi patraukė į Kryžių kalną, kur vyskupas su kunigais koncelebravo Mišias. Pamoksle vyskupas pabrėžė būtinybę tarnauti gyvybės kultūrai, ne mirties kultūrai. Dievo siunčiamai gyvybei ateiti į šį pasaulį trukdyti negalima.

Septynių konfesijų atstovai Šiaulių miesto mero A. Lankausko iniciatyva š.m. birželio 4 d. savivaldybės patalpose susirinko pasikalbėti, pabendrauti. Atstovaujami buvo katalikai (vysk. E. Bartulis ir kunigai), Naujieji apaštalai, Laisvieji krikščionys, sentikiai, stačiatikiai, liuteronai ir "Tiesos žodžio" bendruomenė. Sveikini mo žodyje meras pabrėžė, kad bendravimas – tai žingsnis į žmonių suartėjimą. Vysk. E. Bartulis pasidžiaugė, kad atsirado galimybė visiems susėsti prie bendro stalo, iškėlė vienybės reikšmę, kvietė eiti Šv. Tėvo nurodytu keliu. Kitų konfesijų atstovai apibūdino savo tikybą. "Tiesos žodžio" atstovai pajutė troškimą turėti "daugiau Dievo". Pabaigoje vysk. E. Bartulis pasidžiaugė, kad visi aktyviai

jungiasi į dorovinį tautos ugdymą ir susirinkimą užsklendė mintimi, kad reikia ne Dievą derinti prie savęs, bet save prie Dievo.

Kauno arkivyskupijos kurijoje surengtame su delegacija susitikime arkivyskupas S. Tamkevičius padarė išsamų pranešimą apie Kauno kunigų seminarijos veiklą sovietmečiu ir pasipriešinimą sovietinės valdžios varžymams, papasakojo apie LKB Kroniką ir pagrindžio veiklą. Mišias koncelebravo abu arkivyskupai J. Meisneris ir S. Tamkevičius su keliais vyskupais. Svečias arkivyskupas aplankė kardinolą V. Sladkevičių, dėl sveikatos negalėjusį šiam susitikime dalyvauti. Delegacija Šiauliuose susitiko su vyskupijos kunigų taryba, nuvyko į Kryžių kalną, kur buvo pastatytas ir pašventintas Kėno arkivyskupijos kryžius. Per iškilmingas koncelebracines Mišias giedojo Kauno religinės muzikos mokyklos choras.

Žurnalo "Naujas židinis – Aidai" 100-tojo numerio paminėjimas š.m. birželio 10 d. pradėtas Vilniaus Bernardinų šventovėje, kur Mišias aukėjo kun. J. Sasnauskas, OFM. Minėjime kalbėjo vysk. J. Boruta, SJ, naujasis Lietuvos kultūros ministras A. Bėkšta ir dr. J. Vaišvilaitė. Visi pasidžiaugė, kad žurnalas po pertraukėlės vėl spausdinamas, palinkėjo sėkmės, pabrėžė jo reikšmę. Poetas K. Bradūnas, prieškarinio "Židinio" bendradarbis, perskaitė savo eilėraštį "Amžinoji motina", žurnale spausdintą 1939 m. Seimo pirmininkas V. Landsbergis pasakė, kad "skaitydami šį žurnalą žmonės gali praturtėti". Vyr. redaktorius P. Kimbrys pasidžiaugė, kad į minėjimą susirinko daug žmonių, pastebėjo, jog žmonės žurnale randa tai, ko nėra kitur. "To mes ir siekiame", – sakė jis.

Kaimo rašytojų savaitgalis

Nespėjo išdilti malonaus renginio (Niūronių kaime) "Bėk, bėk, žirgelai" įspūdžiai, Anykščiuose birželio 19-ąją iš įvairių kampelių susirinko Lietuvos kaimo rašytojai. Čia, užsiėmusi ligi sekmadienio paryčių, vyko respublikinė kultūros ir literatūros šventė "Gyvenimo knyga, skaityk laps į lapą..." Šią šventę, skirtą artėjančioms didžiojo laisvės vėgimo dienos, kvietė eiti Šv. Tėvo nurodytu keliu. Kitų konfesijų atstovai apibūdino savo tikybą. "Tiesos žodžio" atstovai pajutė troškimą turėti "daugiau Dievo". Pabaigoje vysk. E. Bartulis pasidžiaugė, kad visi aktyviai

Šventės siela ir šįkart buvo Kaimo rašytojų sąjungos pirmininkas K. Federavičius. Jo išskirtiniu rūpesčiu parengta programa pasižymėjo įdomumu ir tiksliai vykdymu.

Daugiau nei 100 kaimo rašytojų ir žymių svečių pirmiausia dalyvavo seminare-parodoje "Lietuvos kaimo žmogus ir žirgas". Savo pranešimais dalyvius praturtino mokslo bei praktikos specialistai. Kūriniai apie žirgą skaitė aktorė Gr. Urbonaitė. Įteikta premijos.

Netrukus visi pasiekė Arklio muziejų Niūronyse. Vyko li-

teratūros popietė. Sukaktuvininkai pagerbti muziejiaus "Aukštaitijos sodyboje". Skambėjo ir pačių sukurti posmai apie žirgą. Geriausiai pelnė apdovanojimus.

Ekskursijos po Anykščius metu dalyvius žavėjo literatūriniai skaitymai prie paminklų mūsų klasikams – A. Baranauskui, A. Vienuoliui, J. Biliūnui.

Saulėi dažantis vakaro parpusis, vaizdingoje Šventosios pakrantėje Kavarske susibūrė literatūrinė gegužinė. Gausiai atėjus vietos gyventojams ir jaunimui, klausytasi meno kolektyvų koncerto. Aukštai kilo laužo liepsnos, kai žemė ėmė gobtis sutemu skara. Atšvaitų mirgėjime gražiai pagerbti Jonai, Joanos, Janinos. Liejosi trumpiausios nakties poezijos kūriniai. Lyg sparnai kėlė dainos, žaidimai.

Grįžus į Žemės ūkio mokyklą, varžytasi dėl atkaltųjų prizo "Tekanti saulė". Išvėmingųjų liko gal apie trisdešimt. Niekas nemanė snūstėli. Netilo sava kūryba. Paaikėjo nugalėtoja.

Aušrai padabinus vaiskią padangę, pasistiprinta arbata, pasikeista adresas, autografais. Pakili nuotaika lydėjo atgal į namus. Net (kone tris mėnesius nemačiusios lietaus) parudavusios aukštaičių pievos bei ganyklos atrodė pasipušusios žalumai kaip Sėdūvoj.

Jeronimas Šalčiūnas, Marijampolė

Klaipėdos rinktinės jūros šauliai iškilmeje minint Lietuvos šaulių sąjungos aštuoniasdešimtmetį 1999.VI.6
Nuotr. R. Eidukevičius

Nepradedamos lietuviškų mokyklų statybos

Lavoriškėse ir kitose Vilniaus krašto vietovėse labai reikalingos naujos lietuviškų mokyklų patalpos. Prie Lavoriškų mokyklos statybos prisideda ir lietuvių išeivijos Tautos fondas, bet dėsia Lietuvos vyriausybė

KAZIMIERAS GARŠVA,
"Vilnijos" draugijos pirmininkas

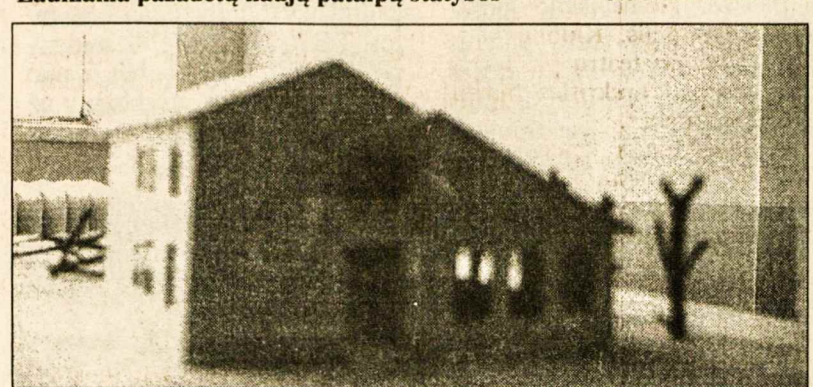
1998 m. rugsėjo 1 d., vietiniams gyventojams prašant, Vilniaus apskrities viršininko administracija ir Tautos fondas susitarė statyti Lavoriškų lietuvišką mokyklą. Šeši šimtai Amerikos lietuvių mokyklos statybai per Tautos fondą paaukojo per \$82,000 JAV, Tautos fondas Kanadoje pridėjo dar \$10,000 Kan. Litaus susidarytų apie 350,000.

Mokyklos statybai ir įrangai Lietuvos vyriausybė Vilniaus apskrčiai turėjo skirti dar apie milijoną litų, bet to iki šiol nepadarė. Lavoriškų lietuviškų mokyklos statyba jau pusmetis skausmingai neprasideda. Lietuvos vyriausybė 14 milijonų litų parėmė krepšininkus, 5 milijonais – Karaliaučiaus sritį (ne lietuvių) ir t.t. Pinigus smarkokai išleisdam, planai buvo pakeisti. Vis žadėtų 5 milijonų litų (tik pat, kiek buvo skirta per-

melyje mokykla netilps, maždaug prieš metus Vilniaus apskrities viršininko administracija ir Tautos fondas susitarė statyti Lavoriškų lietuvišką mokyklą. Šeši šimtai Amerikos lietuvių mokyklos statybai per Tautos fondą paaukojo per \$82,000 JAV, Tautos fondas Kanadoje pridėjo dar \$10,000 Kan. Litaus susidarytų apie 350,000.

Vilniaus krašto Lavoriškų mokyklos atidarymas nuomojamame name. Laukiama pažadėtų naujų patalpų statybos
Nuotr. K. Garšvos

Lavoriškų lietuviškos mokyklos maketas (archit. Nasvytis). Prie mokyklos statybos prisideda išeivijos Tautos fondas

Ata
EMAI ŠTURMIENEI
iškeliavus į amžinybę,

sūnų PETRA, jo šeimą bei artimuosius liūdesio valandą nuoširdžiai užjauciamo –

Toronto Lietuvių Namų valdyba

MIRTIES PRANEŠIMAS

Ata
JUOZAS DŽENKAITIS
po sunkios ligos mirė 1999 m. birželio 18 d.
Los Angeles, CA.

Gimė Lietuvoje. Ankščiau gyveno Kanadoje, Sudbury, Ontario. Nuliūdę liko žmona Bronė, dvi seserys Australijoje ir giminės Lietuvoje.

Nuliūdusi žmona Bronė Dženkaitienė

Ekonominiai Lietuvos vingiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)
ma, ir nuo šio vienintelio, neužšalancio Baltijos šalių regione uosto vadovų sugebėjimo, įžvalgumo, pastangų sudaryti sutartis tiek su Lietuvos, tiek ir su užsienio firmomis.

Uostamiesčio ekonominei plėtočiai nemažą įtaką turi ir miesto bei apskrities vadovai, jų kompetencija ir pasiryžimas dirbti Lietuvos labui. Kalbant apie naftos kompleksą, negalima nepastebėti visos eilės atsakingų asmenų aplaidumo faktų, susijusių su valstybės patiriamais nuostoliais. Keista, kad vyriausybė ėmė svarstyti klausimą dėl naftos tiekimo Mažeikių įmonei tik tada, kai nafta nustojo tekėti. Negi nepasimokyta iš praeities klaidų? Matant Mažeikių įmonės nuostolių dydį (1 mil. Lt. per parą), darosi aišku, kad tai valstybinės svarbos problema, kuria turi rūpintis ne tik generalinis įmonės direktorius Gediminas Kiesus, bet ir atitinkami vyriausybės pareigūnai, juo labiau, kad pastarąjį naftos tiekimo nutraukimą Lietuvai galima laikyti politiniu Rusijos spaudimu.

Mįslingi sutapimai

Kalbant apie energetikos problemas, stebina šie sutapimai:

- neperdavimas naudojimui numatytu laiku šimtus milijonų kainavusio Būtingės naftos terminalo;
- sustabdyta Ignalinos atominė elektros jėgainė;
- įtarimai dėl galimo korupcijos skandalo, vykdamas elektros linijos tiesimo į Vakarus projektą;
- nutrauktas žaliavos tiekimas "Mažeikių natos įmonei";
- pateikta pasirašyti penkiašalė sutartis tarp Rusijos, Gudi-

jos, Lietuvos, Latvijos ir Estijos "Dėl bendro energetikos sistemų darbo". Pastarieji įvykiai atsiranda kažkodėl esant vyriausybės krizei.

Pora pastabų

Už Būtingės terminalo neperdavimą naudojimui numatytu laiku turėtų būti atsakingi vyriausybės darbuotojai. Dėl Ignalinos. Manau, jog valstybinės atominės energetikos apsaugos vyriausias inspektorius S. Kutas turėtų jausti didesnę atsakomybę – būti ne tik griežtu kontrolierium, bet ir patarėju sudarant AE agregatų kapitalinio remonto bei papildomų saugos priemonių įgyvendinimo detalų programą. Tai įgalintų išvengti panašių ekonominių sukrėtimų – milijoninių nuostolių.

Panašių projektų, kaip elektros linijos tiesimas į Vakarus įgyvendinimo "svarumu", turėtų pasidomėti ir Lietuvos saugumas.

Naftos komplekso pardavimo (nepasiliekant kontrolinio akcijų paketo) bendrovei "Williams International" nevertėtų skubinti. Derybose su šia bendrove vertėtų pasikliauti ir nepriklausomų žinovų bei savų (ne-sinteresuotų) specialistų nuomone.

Skaidant nepriklausomos Lietuvos ekonomikos vingius ir svarbiausių Lietuvos energetinių objektų darbo efektyvumą pastarųjų metų laikotarpyje negalima nepastebėti šių objektų darbo ritmo sutrikimų, susietų su mūsų didžiojo kaimyno politiniais ir ekonominiais siekais ir toliau išsaugoti savo įtaką mūsų šalies pagrindinėse ūkio sistemose. Manau, jog laikas, ir Lietuvos saugumas turėtų atskleisti šių abejonių uždangą.

MIELAI NAREI
a.a. MARIJAI ELIJOŠIENEI

mirus, jos dukras DANUTĘ ir IRENĄ, sūnus REMIGIJŲ, VIRGILIJŲ ir JONĄ su šeimomis, visus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjauciamo ir kartu liūdime –

KLKM dr-jos Lietuvos kankinių parapijos skyrius

Ata
MARIJAI ELIJOŠIENEI

mirus, jos dukras DANUTĘ ir IRENĄ, sūnus REMIGIJŲ, VIRGILIJŲ ir JONĄ su šeimomis, visus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjauciamo ir kartu liūdime –

Konstancija Juknevičienė Genė ir Romas Šimkai
Rita ir Mikas Slapšiai

MYLIMAI MOTINAI
Ata
EMAI ŠTURMIENEI
mirus,

nuoširdžiai užjauciamo parapijos vargonininką PETRĄ ŠTURMĄ, jo žmoną IRMĄ, jų vaikus ir vaikaičius –

Lietuvių evangelikų Išganytojo parapijos moterų draugija

ILGAMETEI CHORISTEI
Ata
EMAI ŠTURMIENEI
mirus,

reiškiame nuoširdžią užuojautą sūnui parapijos vargonininkui ir chorvedžiui PETRUI ŠTURMUI, jo žmonai IRMAI, visai šeimai bei velionės seserims ir broliams –

Išganytojo parapijos choristai

AUKOKIME LIETUVAI per

TAUTOS FONDĄ KANADOJE

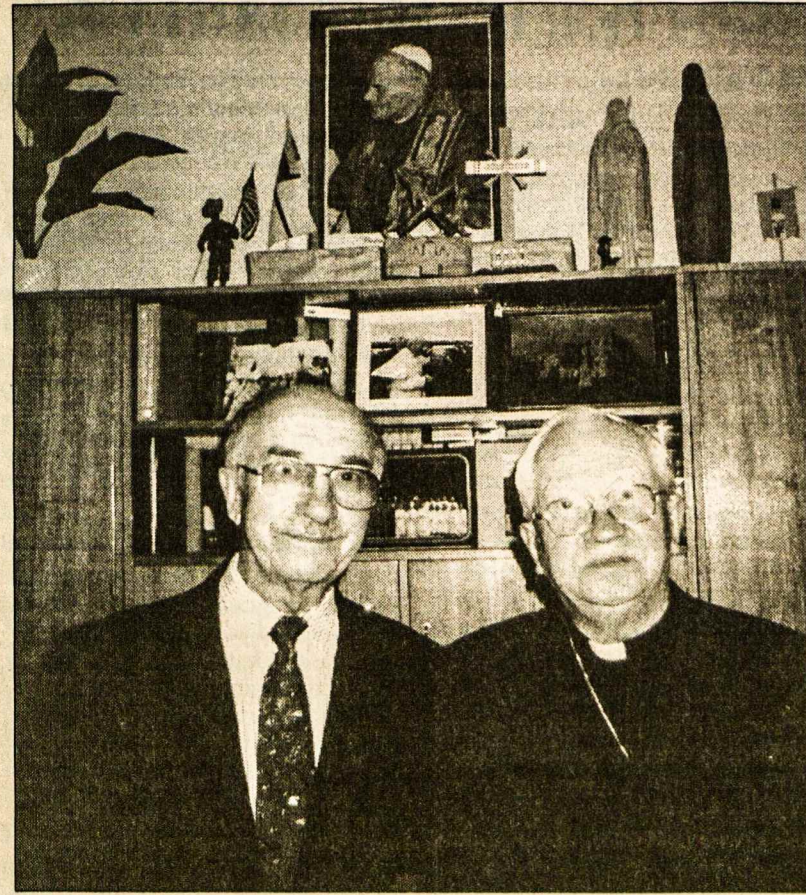
Mūsų aukos stiprins Lietuvos nepriklausomybę.

Siųskite aukas bei palikimus šiuo adresu:

Tautos fondas Kanadoje,

1573 Bloor St.W., Toronto, ON M6P 1A6

Knygų rīškyla
"SAMOGITIA"
meniška įrīša
knygas bei žurnalus
A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

Torontietis misijinės veiklos skatintojas VINCAS KOLYČIUS pas Telšių vyskupą ANTANĄ VAIČIŲ

Geriau uždegti žvakę, negu keikti tamsą

VINCAS KOLYČIUS, Torontas

Norėdamas su "TŽ" skaitytojais pasidalinti savo misijinės kelionės Lietuvoje išpuščiais, pasirinkau tą antrastę, kuri yra JAV veikiančių kristoforų (Kristaus nešėjų) šūkis.

Ši mano 1999 m. kelionė į Lietuvą jau buvo septintoji. Daugelis draugų pataria nebevažiuoti, bet mano žmona visiems sako: "Aš jo ir surišto neįsilaikysiu. Mat kai Dievas ką nors tavo širdin įdiegia, tuo pradėti rūpintis, nes visa tai yra svarbu, ir tie dalykai dega tavo širdyje. Man darosi aiškūs apaštalo Pauliaus žodžiai: "Vargas man, jei neskelbčiau Evangelijos" (1 Kor.9,16). Nelaikau savęs dideliu evangelistu, tačiau jaučiu pareigą ir norą bei didelių ryšių prisidėti bent kiek prie dvasinio atgimimo Lietuvoje ir išvinioje.

Kelionė

Gegužės 12 d. išskridau iš Toronto per Paryžių, kur persėdau į Lietuvos keltuvą. Buvo labai malonu persėsti iš "Air Canada" lėktuvo į lietuvišką. Labai patogus, daugiau vietos kojom, malonus patarnavimas, geras lietuviškas maistas ir Utenos alus. Vilniuje nusileidom 2 val. pavėlavę. Orauostyje jau laukė "Gyvyjū akmenų" katalikų evangelizacijos centro direktorius Antanas Jonauskis. Skubėjome į dominikonų šventovę, kur jau buvo susirinkę jaunieji ir maldos būrelių vadovai. Juos ten globoja ir su jais dirba jaunas dominikonas kun. Pijus Eglinas. Visi kartu šlovinom Viešpatį, meldėmės. Vykę po kalbalių apie dvasinį augimą maldos būreliuose.

Į Kauną išvykom jau gero, kai po vidurnakčio. Tuo metu Lietuvoje buvo labai šalta: naktį temperatūra buvo tik 3°.

Į Šiaulius

Gegužės 13 d. su "Gyvyjū akmenų" grupe važiuavome į Šiaulius. Ten irgi vyko seminaras su jaunimu ir tikybos mokytojais. Dalyvavo ir vyresniųjų žmonių, nors daugumą sudarė jaunesni kaip 30 metų. Vysk. E. Bartulis tuo metu buvo išvykęs į vysk. Deksnio laidotuves. Jaunimas džiaugėsi, kad jų vyskupas ir jį veikia palaiko, skatina.

Pakeliui į Šiaulius aplankėm Kryžių kalną. Grįžtant iš Šiaulių atsitiko nelaimė. Prieš maždaug 7 metus "Gyvyjū akmenys" įsigijo iš pranciškonų vartotą autobusuką "Mazda". Jis buvo nupirktas kanadiečių aukomis. Jau netoli Kauno pradėjo kaisti variklis. Sustojom ir vėl bandėm važiuoti toliau, tačiau dūmai pradėjo taip rūkti, kad reikėjo sustoti. Jau buvo 1.30 val. nakties ir autobusėly turėjo parvilti į Kauną. Sutaisymas būtų kainavęs 2000 litų. Išvada aiški: reikia autobusiuką parduoti ir pirkti kitą, taip pat naudota. Taigi vėl reikės prašyti pagalbos Toronte ir kitur. Autobusėlis arba kad ir "station wagon" reikalingas išvykom į misijas, nes dažnai važiuoja keletas žmonių, be to, dar reikia kartu vežtis garsinimo aparatūrą, gitaras ir kt.

Atsinaujinimo diena

Kaune ji prasidėjo gegužės 14 d. Arkivyskupijos jaunimo

centre susirinko maldos būrelių vadovai iš visos Lietuvos. Jiems kalbėjo specialiai iš JAV atvykusi ses. Nancy Kellar, SC, tarptautinio katalikų charizminio atsinaujinimo tarybos Romoje direktorė. Jos pagrindinė tema: "Augimas ir brendimas Šventojoje Dvasioje". Šeštadienį ir sekmadienį (geg. 15 ir 16) viskas vyko Vytauto Didžiojo universiteto salėje, kuri talpina 1000 žmonių, tačiau privažiavo tiek, kad visi netilpo. Reikėjo sėdėti auditorijos takuose ir ant laiptų. Pagrindinė kalbėtoja buvo taip pat ses. Nancy Kellar. Apie Tėvo meilę kalbėjo kun. Eglinas, OP. Sekmadienį programą baigėsi Mišiomis, kurias aukėjo vysk. R. Norvila su kitais kunigais.

Atsinaujinimo dienos, kurias rengia "Gyvyjū akmenys", kas 2 mėnesiai, yra tapusios labai reikšmingos ir žinomos visoje Lietuvoje. Apie 80% visų dalyvių, o jų buvo apie 1200, yra jaunimas, žemiau 30 metų. Suvažiuoja iš visų Lietuvos kampų. Aš, vaikščiodamas po auditoriją, vis klausinėdavau, iš kur jie atvykę. Atsakydavo: "Mes iš Kybartų, mes iš Palangos" ir t.t. Kiti sakėsi atvažiuojant jau kelintą kartą ir dabar atsivežė daugiau savo draugų. Kiti negali atvažiuoti dėl finansinių sunkumų, nes autobusų bilietai pabrangė. Būtų gerai, jei klebonai rūpintųsi, kad kuo daugiau jaunimo dalyvaudų tose Atsinaujinimo dienose Kaune, kad juos materialiai paremtų, o šie, gavę dvasinės gyvybės, ją parvežtų į savo parapijas, pradėtų maldos grupes ir taip padėtų atsinaujinti visai parapijai.

Gaila, nedaug kunigų kreipia į tai dėmesį. Tačiau yra išimčių. Mes pakvietė praveisti Atsinaujinimo dieną klebonas iš mažo bažnytkaimio Antazavės, kuris yra Rytų Lietuvoje. Ten važiuavome penki ir važiuodami net pradėjome sakyti, kad per greitai klebono kvietimą priėmė, nes nesitikėjome, kad ten kas nors susirinks. Suradę miestelį, nustebom, kaip viskam jie buvo pasiruošę.

Lauke prie šventovės buvo didžiulis plakatas su užrašu: "Kelionė į Tėvo namus". Tai buvo tos dienos pagrindinė tema. Buvo paruošti informaciniai biuleteniai su tos dienos programa, temos paaiškinimais ir giesmėmis. Privažiavo daug jaunimo ir tikybos mokytojų iš aplinkinių vietovių: Utenos, Vyžuonių, Obelių, Karoliškio, Rokišio, Zarasų, Antalieptės ir,

Gyvensi mūsų širdyse...

Pavasario saulė pažadino gamtą, paskleidė žalumą ir pavasarinį pumpurų aromatą, kartu sukviesdama apskrities literatus į V. Kudirkos Naumies-tį. "Lygumų" klubo vadovė Onutė Povilaitienė laukė svečių ir jaudinosi.

Literatūrinis renginys, skirtas dr. V. Kudirkai, visus sukvietė į muziejų, dar kvepiantį dažais, tačiau sklindančią lietuviškos dvasios. "Gyvensi mūsų širdyse" skamba moksleivių žodžiai, skirti didžiajam tautos Varpininkui. Literatai skaito savo kūrybą, visi kartu dainuoja me Kudirkos harmonizuotas lietuvių liaudies dainas. Salėje – per šimtą žmonių. Kiekvieno akys išskaitai meilę ir pasididžiavimą savo tautiečiu, davusiu didelį literatūrinį palikimą, kėlusiu ir žadinusiu žmones iš apsnūdimo, be gailėsio plaku-siu bukagalvių valdininkus ir išsaugojusiu lietuvišką žodį.

Muziejuje gausu rodimų. Antrame aukšte mus pasitiko

V. Kudirka: jo asmeniniai daiktai, sąsiuviniai, ant kurių viršelių net ir draugams užrašydavo Vincukas savo gražia dailyraštiška rašysena. Vietovės, kur gyveno ir lankėsi, nuotraukos draugu, su kuriais bendravo, pianinas, kurį Varpininkui leido laikinai naudotis. Čia viskas miela, brangu ir sava kiekvienam lietuviui.

Muziejaus vadovė Manikienė jaudinosi, kad kažkas "Tėviškės žiburiuose" rašė, jog daktaras himnui muziką sukūrė, naudodamasis šiuo pianinu. Tai netiesa. Himnų V. Kudirka parašė paskutiniaisiais savo gyvenimo metais, naudodamas smuiką, kuris yra jo gimtinės muziejuje – Pažeriuose.

Padėjome gėles prie paminklo, nulenkdami galvas prie brangaus tautiečio kapo, uždegėme žvakes – šviesos ir meilės simbolį, tyliai prisiekėme nešti lietuvišką žodį per gimtąją žemę, sėti į žmonių širdis gėrį.

Parapijos salėje, prie kavos puodelių ir žvakų liepsnelių, skaitėme poeziją. Gera klausyti šiltų, nuoširdžių poezijos posmų, pabūti su bendraminčiais, pamiršti tą pilką kasdienybę, nors ji yra kūrybos šaltinis.

Vida Voveraitytė-Vosyliene,
Lietuvos kaimo rašytojų
sąjungos narė

VINCAS KUDIRKA

Basanavičiaus tėviškėje ir kankinių miške

Paminėta sukaikis trijų kankinių, kurių paminklą buvo susprogdinę sovietai

Tragedijos apylinkėse

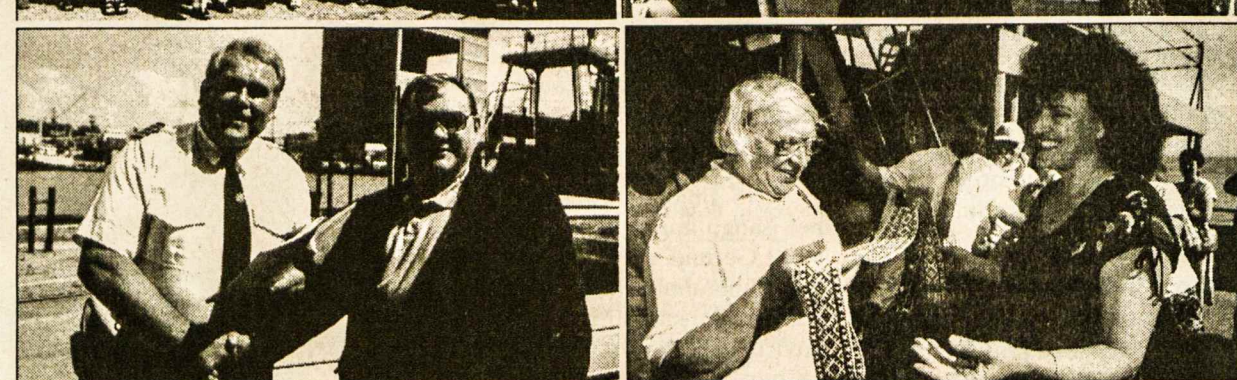
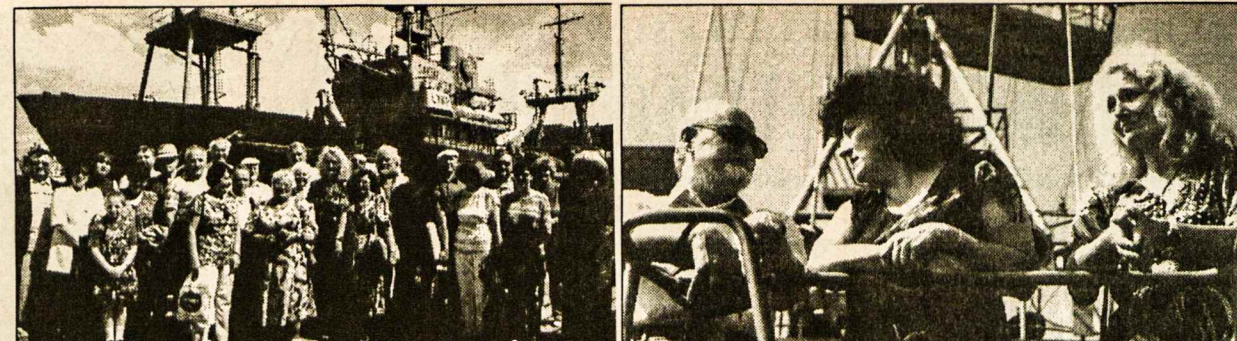
Išaušo giedras šeštadienis. Mūsų automobilis nuriedėjo lygiu asfaltu į Nepriklausomybės patriarcho J. Basanavičiaus gimtinę Ožkabalių kaime. Prie pat atstatytos sodybos per dešimt metų spėjo pasistiebi Lietuvos atgimimo ažuolynas. Tiesa, kai kuriuos medelius sunaikino speigai, sausros ar žvėreliai. Nusidriekė specialiai apsaugotų ažuoliukų Kovo 11-osios, Prezidento alėjos, išsiskynio signatarų giraitė. Svarbiausiajam 1918-ųjų Vasario 16-osios Signatarui jo tėviškės kieme iškilo juodo granito stulpelis. Klūne rengiami Klokimo teatrų pasirodymai, neseniai apskrities mastu atšvęstos Joninės.

Palikę bendrakerelivės D. Urbonienės įrašytą padėką už išsaugotas istorines vertybes, grįžome į šiurpios tragedijos pažėnklinatą Budavonės miškelį. Čia 1941 m. ankštų birželio 22-osios rytą besitraukdami raudonieji okupantai žiauriai nukankino tris Lankeliškių klebonijai suimtus kunigus: V. Balsį, Just. Dabrila, J. Petriką. Nelaimingųjų aimanas girdėjo ir kruopščiai saugota tankmė, ir netoliese gyvenantieji žmonės. Ilgai iš Rytų sugrįžę atėjūnai draudė šioje kraupioje vietoje lankytis tikintiesiems, norėjusiems pagerbti dvasios vadovus. Net susprogdino kun. Karaliaus rūpesčių pagal kun. P. Brazausko projektą pastatytą paminklą.

(Bus daugiau)

Dvasinio atsinaujinimo grupė "Gyvyjū akmenys" Lietuvoje gieda šlovinimo maldų metu, dalyvaujant tikstantinei jaunimo Kaune 1999 m. gegužės 15-16 d.d.

Viršuje: prie "Šakių" laivo; šturmanas, žurnalistas, autorius knygos "Vandenyno žemė" J. Kantautas, Šakių kultūros sk. vedėja A. Kasperevičienė, Šakių raj. poetė V. Vilčinskienė laivo denyje. Žemiau: "Šakių" laivo kapitonas V. Naujokas ir miesto meras R. Vensas; žurnalistas B. Aleknavičius prima juostą iš kultūros sk. vedėjos A. Kasperevičienės

Visi lyg broliai - zanavykai

Šakių 400 metų sukaikiai artėjant

J. ŠTRIMAITIENĖ, MARCINKEVICIENĖ

Šakiai – gimtinė, daug kentėjus: kanų žaizdė įkaito žvyras; Mūs širdys laisvę nuskaidrėjo, O ežerėly gulbės irias.

Penta ir Siesartis mus supa, Lekėčių girios šlama tykiai. Mes turim Rygiškis, Šešupe, Visi lyg broliai – zanavykai.

Šakiai – žemės ūkio rajonas, auginantis melsvažiedžius linus, bulves, cukrinius runkelius. Derlinga Suvalkijos centro žemė kol kas nenuvilia žemdirbių, be to, čia gyvena žmonės, mylintys savo kraštą, gražinantys savo miestą ypač dabar, artėjant Šakių 400 metų jubiliejui.

Įvairūs renginiai

Renginiai, skirti šiai liepos mėnesį įvyksiančiai šventei, jau tęsiasi vienas už kitą gražesniai: tai ir išpuodingi seniūnijų dienos Griškabūdyje, Barzduose, Sintautuose ir kituose atjaunė-

jusiuose miesteliuose, ir prie pat kelio Šakiai – Kaunas, netoli senojo Girėnų tvenkinio, pasodintas ažuolynas (apie 300 ažuoliukų), kuriame auga ir keliasdešimt vardinų tvirtybės medžių, skirtų iškiloms asmenybėms – V. Kudirkai, J. Basanavičiui, P. Mašiui ir kt.

Tradicinio "Poezijos pavasario" sparnuoti žodžiai nuskambėjo Santakų kaime, t.y. Prano Vaičiūčio gimtinėje, Kudirkos Naumiesčio V. Kudirkai skirtame muziejuje; vyksta tautodailininkų, foto mėgėjų parodos, ruošiamas išleisti rajono literatų klubo "Lygumų šaltinis" poezijos almanachas, daug ir prasmingai dirba "Lietuvai pagražinti" draugijos Šakių skyrius (pirmininkas "Varpo" vidurinės mokyklos direktorius Vitas Daniliauskas), miesto valdžia, kultūros skyrius (vedėja Augėja Kasperevičienė), biblioteka (renginių organizatorė Lina Eringienė), Laisvalaikio ir pramogų centro darbuotojai, mokyklų bei kitų įstaigų entuziastai.

Klaipėdoje

Bene didžiausią išpuodį paliko, ruošiantis jubiliejiniams iškilimams, išvyka į Klaipėdą, į laivą "Šakiai". Čia sugužėjo zanavykų atstovai įvairių Lietuvos miestų – Vilniaus, Panevėžio, Kauno, Marijampolės ir kt. Tikslas – poezijos šventė, išleisti knygų paroda, malonus kultūrinis pabandymas, kurį Klaipėdos jaukioje Siuvėjų mokyklos salėje organizavo iš Šakių rajono kilęs, Klaipėdoje gyvenantis žinomas respublikoje žurnalistas-fotomenininkas, kelių foto albumų autorius, Klaipėdos zanavykų bendrijos pirmininkas Bernardas Aleknavičius.

Eiles skaitė Vilniaus žurnalistas A. Andrijonas, nors poezija – ne jo profesija, kartu pasidžiaugdamas Vilniaus Zanavykų bendrijos veikla, savo pažintimi su kompozitoriumi V. Bagdonu (šių 2-ųjų žmonių bičiulystės vairsus – septynios dainos).

Mūsų kraštiečiai Vilniuje gyvenantis poetas G. Iešmantas, žinomas ne tik Lietuvoje, skaitė eiles iš 16-tai poezijos knygai rašomų eilėraščių.

Sužavėjo iš Šakių rajono kilusi Šilutėje gyvenanti mokytoja V. Grigonienė, paskaičiusi jautrias moteriškas eiles.

Visi su dėmesiu sutiko iš Plokščių kilusio advokato J. Ivaškos-Sėlos eiles. Skaitė ir Kiduliu atstovas Kęstutis Vasiliauskas, kurio žodžiais sukurta dainos "Žemė Lietuvos" ir "Brangiausios spalvos" plačiai dainuojamos.

Klaipėdietis J. Tarasevičius prisipažino savo eilėmis nuolat šlovinąs Norkūnų kaimą. Jo dvi dainas šiltai atlieka žymus respublikos ansamblis "Jonis". Jų pasiklausyti gali ir užsienio lietuviai už Atlanto.

Šakių zanavykiškai poezijai

atstovavome V. Vilčinskienė ir šio straipsnio autorė.

Renginio organizatorius B. Aleknavičius pasidžiaugė, kad mūsų tarpe buvo ir Šakių rajono meras R. Vensas, Kultūros skyriaus vedėja A. Kasperevičienė, žurnalo "Suvalkija" redaktorius iš Marijampolės Z. Šileris. Iš įvairių kampelių Klaipėdon atvykę zanavykų atstovai šiltai sutiko klaipėdiečio žurnalisto ir kapitono J. Kantauto vyriškas eiles (svečiai ir skaičiusieji buvo apdovanoti J. Kantauto, Rašytojų sąjungos nario, dokumentinės prozos knyga "Vandenyno žemė" apie kaimo vaikino kelią į jūrą, vandenyno ir laivų paslaptis).

Bernardą Aleknavičių papildė ir padėjo už išpuodingą poezijos popietę Vilniaus zanavykų bendrijos pirmininkas, kultūros istorikas Albinas Vaičiūnas. O mes keitėmės knygomis, rašėme autografus. Malonu paimti ir rankas dar spaus-tuvės dažais kvepiančią poeto G. Iešmanto knygėlę "Srautas", K. Vasiliausko "Krenta žodis" ir paties sukurta dainas kasėtę "Naujos dainos", J. Tarasevičiaus novelių rinkinį "Nesibaigiantis eijimas" ir kt.

Jūros laive

Pasibaigęs poetinė programa, nuvykome į uostą, kur prie laivo "Šakiai" mus svingingai pasitiko šio laivo kapitonas Vy-gantas Naujokas ir kt. igulos nariai. Anksčiau tai buvo žvejybini laivas, pavadintas rašytojus Ievos Simonaitytės vardu, dabar – tai laivas – galbėtojas, po rekonstrukcijos pavadintas mūsų miesto vardu "Šakiai". Visa laivo įranga pritaikyta galbėjimo darbams, laivas išsisomis paromis budi jūroje ir uoste, pagal SOS signalą skuba į pagalbą jos prašantiems laivams.

Diena pasitaikė nuostabiai graži, kaip sakoma, "saulė žeme ridinėjosi", kai išplaukėme ir atvirą jūrą. Aišku, išpuodingiausia, kai jau nebeamatyti kranto, jūros vartų – suolo, palydėjusio mus į žydrašias tolimas.

Nuolat ciklė Šakių ir kitų miestų žurnalistų foto aparatai, filmavimo kameros gaudė gamtos ir draugiško zanavykų bendravimo vaizdus. Ypač aktyvus buvo mūsų rajoninio laikraščio "Draugas" foto reporteris Gediminas Jokubaitis: spėjo ir prie vairavimo pulsto pabūti, ir specialią laivo įrangą apžiūrėti, ir fotografuoti, filmuoti, kad galėtų pateikti foto montažą laikraštyje "Draugas" rajono visuomenėi. "Valsčiaus" laikraščio korespondentė Rimutė Grušienė irgi darbavosi nenuilsdama.

Nuoplaukus gal 7 kilometrų, buvo nuleistas į gėlmę inkaras. Laivas atviroje jūroje stovėjo apie porą valandų, jo kapitonas V. Naujokas ir radiistas R. Urbonas supažindino mus su laivo vidaus įranga, jūreiviai pa-

(Nukelta į 4-tą psl.)

WALTER V. DAUGINIS

INSURANCE - DRAUDIMAS

PERSIKĖLĖ Į NAUJAS PATALPAS NUO 1998 M. LAPKRIČIO 1 D.

KEN GIBB REAL ESTATE & INSURANCE

300 North Queen St., Suite 105N

Etobicoke, Ont. M9C 5K4

(Šiaurinė pusė Queensway, prieš Sherway Gardens)

Tel. 416 622-5305 arba 1-800-463-5305

Faksas 416 620-7584

LAISVOJE TĖVYNĖJE

500 LITŲ BANKNOTAI

Lietuvos banko valdyba patvirtino būsimos 500 litų banknoto piešinį. Nauja, didžiausio nominalo pinigą – banknotą, kuriame bus Vinco Kudirkos portretas, numatyta į apyvartą išleisti kitų metų pabaigoje. Šiuo metu stambiausias pinigą yra 200 litų banknotas. Kitų metų pavasarį bus išleistas naujo pavyzdžio 100 litų banknotas, vienintelis likęs nepakeistas nuo lito įvedimo 1993 m. birželio pradžioje, rašo ELTA.

MARGARINO GAMYKLA

Birželio 3 d. Vilniuje atidaryta pirmoji ir vienintelė Lietuvoje margarino gamykla. Per vieną pamainą 80 darbo vietų gamykla gali pagaminti 5,000 tonų margarino. Aliejus jo gaminiui perkamas iš danų arba iš vokiečių. Iki šiol lietuviškas margarinas buvo gaminamas užsienyje ir įvežamas į Lietuvą. Žemės ūkio ministerio Edvardo Makelio nuomone, margarino gamyklos įsteigimas turėtų paskatinti rapsų auginimą Lietuvoje, rašo "Lietuvos aidas".

TIRIA MAŽUMŲ KLAUSIMUS

Vilniuje birželio 4-5 d.d. vyko tarptautinis seminaras "Tolerancijos skatinimas Rytų ir Vidurio Europoje", kurį surengė Fridricho Naumano fondas ir Amerikos žydų komitetas. Jame dalyvavo tos srities žinovai, politikai ir žurnalistai iš Slovėnijos, Kroatijos, Bulgarijos, Rumunijos, Slovakijos, Čekijos, Lenkijos, Vengrijos, Rusijos, Estijos, Latvijos, Vokietijos, JAV ir Lietuvos, skelbia BNS. Kasete Europoje rengiamame seminare buvo aptariamas tautinių ir religinių mažumų gyvenimas įvairiose valstybėse. Lietuvoje, kurioje 20% gyventojų sudaro tautinės mažumos, atliktas sociologinis tyrimas rodo tautinių mažumų traukiantis žiniasklaidoje, išskiriant lenkus, rusus, žydus ir čigonus.

IŠAUGO ALAUS RINKA

Palyginti su 1998 m., š.m. gegužės mėn. Lietuvos alaus rinka išaugo 9,9%, praneša "Lietuvos aidas". Dešimt didžiausių alaus daryklų tą mėnesį pardavė 1.536 mln. dekalitru alaus. Daugiausia pardavė bendrovė "Utenos alus", aplenkusi ligšiol pirmavusį Klaipėdos firmą "Švyturys" ir užėmusi 24,9% viso krašto alaus rinkos. "Švyturys" tapo antruoju alaus gamintoju, o Panevėžio "Kalnapilis" pardavė 41,3% mažiau negu pernai gegužės mėn. ir užėmė 15,1% rinkos.

NESTABDYS TAUTOS PAJUOKIMO

"Lietuvos aidas" praneša, kad Vašingtone įsikūrusiame Holokausto muziejuje veikia paroda apie Kauno žydų getą, ir buvo išleista kompaktinė plokštelė geto dainų, kurių tarpe – Lietuvos himno parodija. Užsienio reikalų ministerija per ambasadorių St. Sakalauską pareiškė griežtą pro-

testą ir prašymą, kad diskas nebebutų platinamas. Muziejaus vadovybė atsispašė, bet teigė negalinti platinimo stabdyti. Ambasadoriaus teigimu iš tikrųjų neįmanoma juridiskai tai įvykdyti. Birželio 3 d. Lietuvos seime tuo klausimu buvo pareikštas pasipiktinimas tokiu valstybės niekinimu ir įžeidimu.

VARTOJAMA DAUGIAU VYNO

BNS žiniomis, Lietuvoje šiemet išaugo importuoto vyno prekyba. Gėrimo prekybos bendrovės "Mineraliniai vandenys" duomenys rodo, kad pirmąjį šių metų ketvirtį bendra vyno rinka buvo 5,8 mln. litų, o tuo pačiu laikotarpiu pernai – 4,2 mln. litų. Ši bendrovė pardavė 13,5% daugiau negu pernai tuo laikotarpiu, bendrovė "Bennet Distributors" – 37% daugiau. Tos dvi bendrovės yra vienos didžiausių vyno importuotojų į Lietuvą. Labiausiai perkami nebrangūs vynai, mėgstami yra gruziniški.

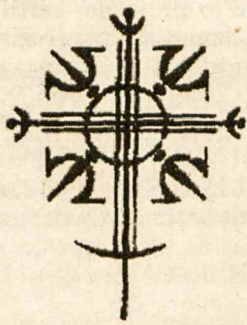
DALYVAUJA VAISTŲ TYRIME

Kaip praneša "Lietuvos aidas", Lietuva dalyvauja vienoje stambiausių Europos kraštuose vykdomų vaistų poveikio tyrimo programų. Joje stebimi 11,000 išemine (mažakraujystės) širdies liga sergančių pacientų 500 įvairių šalių ligoninėse, norint išaiškinti ar perindoprilis gali sumažinti staigių mirčių nuo miokardo infarkto skaičių. Aštuonios Lietuvos įstaigos dalyvauja Europos studijoje – Kauno universitetinės kardiologijos klinika, Kauno III klinikinės ligoninės kardiologijos skyrius, Vilniaus universitetinė Antakalnio ligoninė, Klaipėdos "Jūrininkų ligoninė" ir keletas privačių klinikų. Studijoje, kuri truks 4 metus, pagal dalyvaujančių ligonių skaičių iš 24 Europos valstybių, Lietuva užima 9-tą vietą.

SULAIKYTA PAUKŠTIENA

Lietuvos valstybinė veterinarijos tarnyba birželio 7 d. uždraudė paukštienos, kiaušienos, jautienos, kiaušinių ir pieno produktų importą iš Belgijos, Olandijos bei Prancūzijos, praneša BNS. Vištiečiai uždrausta, kol nebus atlikti tyrimai dėl galimo užteršimo dioksinu. Dėl galimo pavojaus žmonijai sveikatai Lietuva taip pat neleidžia importuoti paukštienos produktų iš Airijos, Kroatijos, Šveicarijos, Izraelio, Kinijos, Pietų Korėjos, Kazachstano, JAV, Kanados ir kitų kraštų. Draudimai laikini, tačiau gali paveikti 100 importuotojų ir apie 300 susijusių įvežėjų rinką. Žemės ūkio ministerijos Gyvulininkystės skyriaus vadovybės nuomone, bus pagyvinata vietinių gamintojų apyvarta, gali padidėti lietuviškų pieno produktų eksportas.

RSJ

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaunčia kitus

Sudbury Ontario

Iš Mičigano "National Guard Camp Grayling" vykusių tarptautinių pratybų, kuriose dalyvavo daliniai iš Lietuvos, Latvijos, Estijos, Kanados ir JAV, pratybų užbaigimo iškilmė. Antroje ir trečioje eilėje būrelis Mičigano lietuvių dalyvavusių iškilmėse 1999.VI.25.

Nuotr. J. Urbono

Lietuvis - geriausias Vokietijos žaidėjas

Didžiausias Vokietijos futbolo žurnalas "Kickers" specialioje laidoje metė platų žvilgsnį į 1998/99 m. aukščiosios futbolo lygos pirmenybes, išskirdamas tuo laikotarpiu geriausių žaidėjų. Mat "Kickers" po kiekvienų rungtynių įvertindavo žaidėjų taškus (už labai gerą žaidimą 1 tšk. už gerą 2 tšk. ir t.t.). Žurnalo nuomone, geriausias žaidėjas 1998/99 m. laikotarpyje buvo Duisburgo klubo Lietuvos rinktinės vartininkas Gintaras Stauce.

Skirtame jam straipsnyje "Nr. 1" rašoma, kad Duisburgo vartininkas parodė aukštą žaidimo klasę bei pastovumą ir yra vertas geriausio pažymio. Toliau žurnalas rašė, kad 29-metis Gintaras sezono pradžioje buvo beveik nežinomas. Tačiau Lietuvos rinktinės vartininkas po kelių rungtynių parodė "šaltą kraują", ypač atsiradus priešininko puolėjui prieš jo vartus.

Trumpa lietuvių futbolo karjera: 1985 m. Gintaras žaidė Sov. Sąjungos grupėje Europos keturiolikmečių pirmenybių rungtynėse su Čekoslovakija. S. S-ga pralaimėjo 1:2, tačiau Gintaras puikiai gynė vartus ir buvo pripažintas geriausiu žaidėju aikštėje. Perėjęs į profesionalinį Maskvos "Spartako" klubą pralaimėjo Petrapilyje vietos visuolei. Šios rungtynės buvo pačios blogiausios.

Europos klubų pirmenybėse 1994 m. bei Maskvos "Spartako" susitikime su Barcelonos klubu jis pamatė pasaulinio garso "tūzus" – Stoičkov, Romario, Koeman. Rungtynės buvo pralaimėtos. Lietuvis atmintyje taip pat liko 1986 m. Europos 16-mečių pirmenybės, žaidžiant S. S-gos rinktinėje su tuometine komunistine Rytų Vokietija.

Lietuvis atlaikė tris kirstus visuolei. Šios rungtynės buvo pačios blogiausios. Gintaras tapo 13-ame pirmenybių rate, žaisdamas su Europos klubiniu meisteriu Dortmundu klubu.

Užklaustas žurnalo bendradarbio, kuriose rungtynėse jis blogiausiai sužaidęs, Gintaro atsakymas buvo labai trumpas – su 12-mečių Lietuvos Alytaus miesto visuolei Kijevo žaidynėse, kuriose pralaimėjo Ukrainos sostinei net 4:0. Įkirtus penktą įvartį, jis pradėjęs verkti. Visa laimė, kad teisėjas neužskaitė įvarčio, nes jis buvo įkirtas iš nušalės.

Straipsnį puošia didelė spalvota nuotrauka su įrašu "Lietuvos rinktinės vartininkas Gintaras Stauce pateisino Duisburgo klubo ir jį dėtas viltis". Paskutinių dviejų Vokietijos futbolo pirmenybių rungtynių mūšis neįvyko. Treniruojęs metu, atšokęs nuo virpsto kamuolys sutrenkė galvą. Lietuvis tuoj pat buvo išvežtas į ligoninę, tad Gintaras negalėjo Lietuvai atstovauti rungtynėse su Estija ir Bosnija-Herzegovina. Vokiečiai prailgino sutartį iki 2003 m. taip pat gerokai pakėlė metinį atlyginimą iki 1 mln. kn. dol.

K. Baronas

Vilniuje labai smarkus lietus su perkūnija š.m. birželio 29 d. po pietų sustabdė judėjimą Nuotr. G. Žilinsko ("LA")

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.CH.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
- PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILIOS ĮRANKIAI

PRIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:

- ☒ ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
- ☒ HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
- ☒ HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Šv. Andriejaus parapija Filadelfijoje balandžio 25 d. šventė 75-rių metų sukaktį. Iškilmės šventovėje pradėtos koncertu. Pagrindinis Mišių celebrantas buvo vysk. R. P. Maginis iš Filadelfijos arkivyskupijos. Mišių skaitiniai atlikti lietuvių kalba. Pamokslą lietuviškai pasakė vysk. P. Baltakis, OFM, o angliškai – mons. J. Anderlonis. Po pamaldų trumpai kalbėjo ir vysk. R. Maginis, ypač pabrėždamas naujo parapijos administratoriaus kun. P. Burkauską uolumą. Per Mišias lietuviškai giedojo parapijos choras, dalyvavo ir ansamblis "Kanklės". Dar susidariusi grupė giedojo retai girdimas giesmes lotynų kalba.

Sukakties iškilmės vyko Lietuvių Namuose. Kaip garbės svečiai dalyvavo vysk. P. Baltakis, OFM, parapijos administratorius kun. P. Burkauskas, kuris šventė ir kunigystės 20-ties metų sukaktį, mons. T. Hilferty, lietuvių draugas, stipriai pataręs arkivyskui neuždaryti Šv. Andriejaus lietuvių parapijos, mons. J. Anderlonis, Lietuvos generalinis konsulas dr. Anusas ir žmona, su kaktuvinio renginio komiteto pirm. A. Gečys, parapijos tarybos pirm. J. Puodžiūnas ir kiti. Invokaciją sukalbėjo mons. T. Hilferty. Programos vedėjas R. Kučienė pasveikino kun. P. Burkauską, linkėdama ilgiausią metų ir našios darbuotės parapijoje. Kalbėjo gen. konsulas dr. Anusas, įvairių organizacijų vadovai, išskeldami lietuviškos parapijos svarbą ir tautiniam lietuvių gyvenimui. O sveikindami kun. P. Burkauską priminė, kad jo sutikimas vadovauti parapijai išgelbėjo ją nuo uždarymo. Visiems už sveikinimus ir talką parapijoje padėjo kun. P. Burkauskas. Iškilmės baigtos "Kanklių" ansamblio dūdelių, kanklių ir akordeono muzika.

Argentina

Argentinos lietuvių kapelionas ir laikraščio "Laikas" redaktorius kun. Augustinas Steigvilas šiais metais švenčia savo kunigystės 50 metų sukaktį. Ta proga lankėsi Lenkijoje ir birželio 13 d. dalyvavo dviejų kunigų marijonų paskelbimo palaimintaisiais iškilmėse. Eichstaette, Vokietijoje, su seminarijos kun. draugais atnašavo padėkos Mišias. Taipgi sukurtyvininkas lankysis Šveškos gimtojoje parapijoje ir per Šv. Jokūbo atlaides šventovėje su draugu kun. Petru Girčium atšvęs kunigystės deimantinę sukaktį. Iškilmėse dalyvaus ir Telsių vyskupas Antanas Vaičiūnas, sukurtyvininko seminarijos mokslo draugas, kaip rašoma "Laike", 852 nr.

Australija

Birželio 13 dieną Latvių Namuose Sidnyje įvyko Jungtinio baltiečių komiteto suorganizuotas sibirinių trėmimų minėjimas, susilaukęs gausaus dalyvavimo. Minėjime dalyvavo senatorius B. Hefterman, atstovavęs Australijos ministeriui pirmininkui J. Howard, etninį reikalų ministeris P. Ruddock, parlamentarys J. Murphy ir kiti. Taipgi dalyvavo Lietuvos generalinis konsulas V. Šlėteris su žmona, Estijos bei Latvijos garbės konsulai, visų trijų baltiečių bendruomenių Sidny valdybų pirmininkai. Minėjimą pradėjo Jungtinio baltiečių komiteto pirm. G. Bogdonovič, pakviesdamas kartu invokaciją sukalbėti kun. G. Vitku. Latvio I. Ronio paskaitoj buvo išryškintas baltiečių tautų tragizmas ir žiniasklaidos neoras prisiminti nemalonus praetis įvykius. Meninė programą pra-

dėjo estų choras, sudainavęs dvi dainas, ir smuikininkas, atlikęs dalį W. Mozarto sonatos. Latvių mišrus choras padainavo keturias dainas, dvi seserys violončele ir pianinu atliko G. Haendelio, J. Bacho ir kitų žymių autorių kūrinius. Gražiai, kaip rašoma "Mūsų pastogės" 29 nr., atlikęs keturias giesmes ir "Lietuva brangi". Minėjimas baigtas Estijos, Latvijos ir Lietuvos himnais. Taipogi vyko ir baltiečių dailininkų paroda. Iš lietuvių dalyvavo V. Kolas, J. Mikševičius ir J. Palaitis.

Britanija

Londono lietuvių sodyboje kasmet su programa yra švenčiamas Sekminės. Mišias sodybos patalpose atnašavo kun. A. Geryba, pasakydamas jaunimui labiau pritaikytą pamokslą. Mat pamaldose dalyvavo nemažai jaunimo. Po Mišių sugiedota tradicinė giesmė "Marija, Marija". Po to vyko programa. Šventės organizatorė V. Gasparienė, paaiškinusi programos eigą, pakvietė žodį tarti Lietuvos ambasados darbuotoją J. Kavaliūnaitę. Pastaroji pasidžiaugė gražia sodybos vieta, kartu perduodama ambasadoriaus sveikinimus. Apie Lietuvai Namų bendrovės reikalus ir užmojus kalbėjo pirm. A. Blinstrubas. Susirinkusius taipogi sveikino Didžiosios Britanijos lietuvių sąjungos valdybos pirm. J. Alkis. Meninę programą koncertą atliko Lietuvoj populiari liaudies dainų grupė "Balius", susilaukdamas iš dalyvių audringų plojimų. Po koncerto dainininkai iš Kauno žinoma su visais dalyviais dainavo žinomas senas lietuvių liaudies dainas.

Lenkija

Seinijos krašte gegužės 19-22 d.d. vyko tryliktoji Poezijos pavasario šventė. Joje dalyvavo svečiai poetai: L. Šimkutė iš Australijos, A. Marčėnas, V. Kukulas ir aktorius L. Noreika iš Lietuvos, M. Czajkowski iš Balstogės. Vienai dienai taipogi atvyko devyni Kazlų Rūdos "Versmės" klubo literatai. Prie Eglinės pilialknio įvyko vakaronė, kurią rengė "Aušros" leidykla ir Lenkijos lietuvių draugija. Čia be minėtų svečių dalyvavo ir vietiniai kūrėjai: S. Birgelis, J. Macukonienė, A. Uzdila. Vakaronėi vadovavo V. Valenskaitė. Lenkijos lietuvių bendruomenės vardu vakarojančius sveikino I. Gasparavičiūtė. Poetai paskaitė savo kūrybos, visus linksminančius folkloro ansamblių "Alna". Svečiai aplankė Punsco etnografinį bei meninį istorijos muziejų, "Aušros" leidyklą, susitiko su Punsco viršaičiu V. Liškausku. Seinų Lietuvių Namuose poetai susitiko su moksleiviais, paskaitydami savo eilėraščių, o moksleiviai atlikdami trumpas programėles. Buvo suorganizuota ir išvyka prūsų žemėje.

J. Andr.

FIRST PLACE PHARMACY

350 King St. E., Hamilton

540-8877

Viktoras Remesat,

BSc.Phm

- ☐ 10% nuolaidos pensininkams (15% trečiadieniais)
- ☐ Nemokamas vaistų pristatymas
- ☐ Sveikatos priežiūros įrankiai

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosavuose namuose -

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 40 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki2.25%
santaukas.....2.75%
kasd. pal. taupymo sąsk.....2.00%

PASKOLAS

Asmeninės nuo7.150%
nekl. turto 1 m.....6.60%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius.....3.50%
180 dienų indėlius.....3.50%
1 m. term. indėlius.....4.00%
2 m. term. indėlius.....4.25%
3 m. term. indėlius.....4.50%
4 m. term. indėlius.....4.75%
5 m. term. indėlius.....5.25%
RRSP ir RRIF
(Variable).....2.50%
1 m. ind.....4.00%
2 m. ind.....4.25%
3 m. ind.....4.50%
4 m. ind.....4.75%
5 m. ind.....5.25%

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.
- Narių santaukos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 ml. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

MASTER CARD KREDITO KORTELE

INTERAC KORTELE

KAIRYS
BALTIC EXPEDITING
517 Fruitland Rd.,
Stoney Creek, Ontario,
Canada L8E 5A6
Tel: (905) 643-3334

Siuntiniai į Baltijos valstybes

- \$12 už vieną kubinę pėdą.
- Papildomai \$5 už 10 kg siunčiant tuo pačiu adresu kitam asmeniui.
- Prieš atvažiuojant ar norėdami daugiau informacijos prašom skambinti
- \$18 pristatymas iki 31 kg.
- Pagal Lietuvos muitinės įstatymus asmuo gali gauti tik 31 kg be muitų.
- Prieš atvažiuojant ar norėdami daugiau informacijos prašom skambinti

Genei Kairienei (905) 643-3334

Priimu siuntinius antradieniais ir trečiadieniais

Petras Šturmas (Toronto raj.) (905) 271-8781
Leonas Balašis (Montrealio raj.) (514) 366-8259
Algis Trumpickas (Vasagos raj.) (705) 429-2156
Bernardas Mačys (905) 632-4558
Andrius Usvaitas (519) 773-8007

“Armija Krajova Lietuvoje”

Antrojo pasaulinio karo metu rytinėje Lietuvoje siautę kariniai lenkų daliniai, bendradarbiavę su vokiečiais, kovoje su sovietiniais partizanais ir kariniais lietuvių daliniais. Apie tą sritinę lenkų armiją K. Garšva sudarė išsamų leidinį, kurį išleido “Vilnijos” draugija

Ginkluotas lenkų bendradarbiavimas su vokiečiais Antrojo pasaulinio karo metu yra mažai žinomas. Buvo manoma, kad lenkas negali tartis su okupantu dėl bendros veiklos. Tikrovė buvo kitokia. Generalinėje gubernijoje vokiečiams tarnavo mėlynoji lenkų policija (Polnische Polizei), Voluinėje veikė iš lenkų suformuoti policijos batalionai (Polnische Schutzmannschaftsbataillon). Lietuvoje tam tikru metu Armija krajova (AK) nebuvo vokiečiams pavaldė, bet su jais bendradarbiavo. Tai yra aprašyta 1999 metais Lietuvoje išleistoje knygoje “Armija krajova Lietuvoje”.

Be to, šioje knygoje yra rašoma apie lenkų pogrindžio lietuvių-lenkų ginkluotus susidūrimus ir Bernardinų Šv. Pranciškaus šventovėje rastą AK archyvą.

AK santykiavimas su vokiečiais yra aprašytas M. Feodorovitz straipsnyje “Modus vivendi beięskant”, išspausdintame Varšuvos žurnale “Studia Mars” ir Z. Siemaškos straipsnyje “Vilniškė AK ir vokiečiai”, išspausdintame “Zeszyty Historyczne” 1994 m. 110 laidoje. Šiuos straipsnius išvertė J. Lebonka.

AK bendradarbiavimo su vokiečiais priežastis buvo stiprus sovietų partizanų daromas pastariesiems spaudimas ir jų vado Markovo bandymas likvi-

duoti AK dalinius. Niekas taip nevenyja, kaip bendras priešin. Vokiečiai pasiūlė lenkams ginklus, šaudmenis ir medikamentus mainais už AK kovą su sovietais, kuriuos Londono lenkų egzilinė vyriausybė laikė “Sajungininkų sąjungininkais”. Londonui uždraudus lenkams imti vokiečių ginklus pastarieji leisdavo jiems juos “kovoje pagrobti” arba tiesiog palikdavo AK valdomoje teritorijoje. Tuo būdu vokiečiai papildė kai kurių AK dalinių ginkluotę, jų tarpe Lupaškos, Dubingių gyventojų žudikų vado. Taip pat bendradarbiavo lenkų ir vokiečių žvalgybos. M. Glembockio (Glebociki) vadovaujama priešsovietinės žvalgybos grupė “Cecylia” išdavė vokiečiams Vilniaus lenkų komunistinę organizaciją – jos nariai buvo sušaudyti.

Kiti bendradarbiavimo faktai: vokiečiai atsitraukė iš Naujarduko srities, kad AK galėtų praversti ten mobilizaciją; dėl gestapininko Padabos nužudymo buvo sušaudyta 10 lenkų, bet jų tarpe nebuvo nė vieno AK nario; Gestapo agentai, kaip pvz. Orlovskis nebuvo AK teismo teisiamai; AK nariai, kurie dirbo vokiečių leidžiamame “Goniec Codzienny” laikraštyje nebuvo AK persekiojami, nors jo redaktorių AK nužudė.

Minėtų straipsnių Lebonkos vertimas yra sklandus, vertėjas parinko tinkamus žodžius

ir nepasidavė lenkų sintaksės įtakai, tačiau versdamas Siemaškos straipsnį jis pakeitė kontržvalgybos padalinio “Cecylia” vado pavardę iš Glembockis į Glembovskis. A. Bubnio tiksliai parašytos pavardės asmenvardžių rodyklėje nėra.

Svarbesni gen. Plechavičiaus Vietinės rinktinės susidūrimai su AK įvyko ties Ašmenėle ir Grauziškėmis. Čia VR lenkams pralaimėjo. Pralaimėjimo priežastimi nurodomas blogas “plechavičiukų” apginklavimas ir apmokymas. Iš kitų šaltinių ir tų įvykių dalyvių pasisakymų galima spręsti, kad prie to dar prisidėjo blogas vadovavimas ir žvalgybos stoka. Kautynės, o tikriau pasakius žudynės, tarp lietuvių policininkų ir AK įvyko Gličiškėse ir Dubingiuose.

Propagandą nuo 1941 metų skleidė Informacijos ir propagandos biuras, kurį reikėtų pavadinti dezinformacijos biuru, nes jis sąmoningai skleidė kiršinančius lenkus prieš lietuvių melus, leido panašaus pobūdžio laikraštį “Niepodleglosc”, siuntinėjo lietuviškoms įstaigoms neva vokiečių potvarkius, skleidė gandus apie savivaldos panaikinimą ir pan. Geras dezinformacijos pavyzdys: kai AK nužudė Padabą, “Niepodleglosc” parašė, kad tai padarė lietuviai.

Apie dokumentus, rastus Bernardinų Šv. Pranciškaus šventovėje, rašo J. Dringelis. Be “nusikaltusių” lenkų tautai asmenų sąrašo dar buvo rasti įvairūs straipsniai, kuriuose kalbama apie Kauno priėjimo prie Lenkijos, visos Lietuvos okupaciją ir lietuvių nubaudimą. Tokių straipsnių autoriai manė, kad tai galima padaryti su vakarų sąjungininkų pagalba. Tikrovė buvo kitokia – vakariečiai pripažino Kurzono liniją, to neslėpė ir į rytus nuo tos linijos AK veiksmų nerėmė.

Knygos pratarinėje K. Garšva rašo: “Autoriai nelietuviškus vardus ir pavardes transkribuoja skirtingai arba laikosi originalo rašybos. Skirtingumai suvienodinami pavardžių ir vietovardžių rodyklėje”. Suvienodinimo ne visur laikomasi. Lietuvos rytų kaimynė vietovardžių rodyklėje yra vadinama Baltarusija (vertimas iš rusų kalbos, pradėtas vartoti 1940 m.), Baltgudija ir Gudija. Rodyklėje yra Ašmena ir Mūrinė Ašmena, o Ašmenėlė vadinama Mūrine Ašmenėle. Pagal LE I t. tai vertimas iš lenkų kalbos. Mūrinės Ašmenos nėra ir nebuvo – yra tik Ašmena.

Nesuvienodinta nei pavardžių rašyba, pvz. Vytauto Didžiojo gimnazijos gydytoju buvo dr. Šėmis, o ne Šėmys, kaip rašo Lebonka, todėl pavardžių rodyklėje vietoje vieno atsirado du asmenys: Szemis ir Šėmys. Naujarduko apygardos AK vadas Janusz Prawdzic-Szlaski rodyklėje yra rašomas Šlaskis, Szlaskis ir Šlaski. Be to, dar yra įrašytas Prawdzic. Taigi suvienodinimas nebuvo tinkamai atliktas. J.B.

Aleksandra Šilgalytė, ŽINGSNELIAI IR ŽINGSNIAI. Beletrizuoti atsiminimai. Redagavo Alma Ambraškaitė. Viršelio dail. Rita Čivaitė. UAB “Utenos spaustuvė”. Tiražas – 1,000. Kaunas-Utena, 1999 m.

Dailininkai pardavinėja paveikslus Vilniuje, Pilies gatvėje. Vienas iš jų piešia mergaitės portretą. Nuotr. V. Kapočiaus

Į Tarptautinį folkloro festivalį vykstančią Alytaus “Dainavą” sulaukė torontiečiai, kuriems jie koncertavo 1999 mėn. liepos 6 d. Toronto Lietuvių Namuose. Viršuje – skambus dainavičių choras ir kapela; apačioje – įdomus mergaičių šokis. Nuotr. Č. Jonio

Skaudžios praeities leidiniai

Lietuvos gyventojų genocidas ir rezistencija tebėra gana menkai ištyrinėta moderniosios Lietuvos istorijos tema. Maža to, čia labiau negu kitur sovietmečiu istorinė tiesa buvo sąmoningai iškreipama, užtušuojama, naikinami archyvai ir t.t. Dabar turime galimybę suvienyti tragiškos praeities tyrinėtojų jėgas nuosekliai iširti naujausios Lietuvos istorijos vieną su-
dėtingiausių temų.

1997 m. reorganizavus Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrą (LGG-RTC), buvo suformuotos genocido ir rezistencijos tyrimo kryptys, numatytos pirmumo programos, aptarta, kaip su tyrimų rezultatais bus supažindinta visuomenė. Tam tikslui iš esmės reikėjo pertvarkyti ir leidybą. Įsteigtas leidybos-skyrius vykdė LGGRTC leidybinę programą – leidžia ir platina moksline, mokslo populiarąją ir publicistinę literatūrą Lietuvos gyventojų genocido ir pasipriešinimo okupaciniam režimui tema.

Mokslinė literatūra – tai žurnalas “Genocidas ir rezistencija” (išeina du kartus per metus); vardynas “Lietuvos gyventojų genocidas” (numatoma išleisti 12 tomų); monografijos; dokumentų rinkiniai; žinytai.

1997 m. spalio mėn. išleistas pirmasis žurnalo “Genocidas ir rezistencija” numeris, o 1999 m. balandį pasirodė jau penktasis numeris.

Pasirodė solidžios monografijos. Tai – J. Starkausko “Čekistinė kariuomenė Lietuvoje (1944-1953)”, P. Stankero “Lietuvių policija (1941-1944)”, A. Bubnio “Vokiečių okupuota Lietuva (1941-1944)”, dokumentų rinkinis “Partizanai apie pasaulį, politiką ir save” (sudarė N. Gaškaitė-Zemaitienė).

Šiais metais bus išleista – J. Bagušausko “Lietuvos jaunimo pasipriešinimas sovietiniam re-

žimui ir jo slopinimas”, kolektyvinė monografija “MGB Lietuvoje 1950-1953 m.” (autorai – A. Anušauskas, I. Petravičiūtė, L. Truska), dokumentų rinkinys “Helsinkio grupė” (sudarytojas V. Petkus), anglų kalba studija “Baltijos tautų antisovietinė rezistencija ir jos slopinimas” ir kiti leidiniai.

Populiarioji serija “Genocidas ir rezistencija”. Ši serija buvo sumanyta leisti kaip populiariusis tokio paties pavadinimo mokslinio žurnalo variantas. Esame numatę leisti atskiromis knygomis politinių kalinių, partizanų atsiminimus, dienoraščius, tragiškiems mūsų istorijos įvykiams skirtą publicistiką ir net poeziją. Jau išleista dešimt šios serijos knygų. Tai – “Dainavos apygardos partizanų takais”, V. Ašmensko “Generolas Vėtra”, “Pragaro vartai – Štuthofas”, P. Pečiūno “Teisybės kaina”, “Gimė Čikagoje, dirbo Lietuvai, žuvo Sibire...” (apie V. A. Graičiūną), N. Gaškaitės-Zemaitienės “Zuvusiųjų prezidentas”, “Palinko liepa šalia kelio” (partizanų dainos), A. Vilkaičio “Gyvensim”, J. Žičkaus “Nueitais keliais”.

Beveik visos mūsų išleistos knygos aptariamoms, recenzuojamos Lietuvos laikraščiuose, kai kurios buvo pristatytos ir tokių laikraščių kaip “Tėviškės žiburiai”, “Draugas” ir kt. skaitytojams. Gauname laiškų iš JAV, Australijos, Kanados su prašymais atsistoti vieną ar kitą leidinį. Rašo ir pavieniai skaitytojai, ir laikraščių redakcijos bei bibliotekos.

Centro leidžiami leidiniai jau surado savo skaitytoją tiek tarp specialistų, tiek plačioje visuomenėje. Tikimės, kad jie neels pamišti kančios ir prisidės įamžinant atminimą.

Kazimiera Kalniuvienė, Leidybos skyriaus vadovė

Ar būsime?

Ryto vėjas
Saulėlę užsūpo,
Panardinęs
Rūkų debes,
Virš upės...
O ar būsime mes
Viens kitam geresni?...

Dovanosime žodį
Pavargusiai sielai,
Pievų žolei,
Svyruokliams beržams?
Rūpestėliais, darbeliais
Apsunkusiai dienai?
Nespėjusiems gimti
Vaikams?

Dovanosime meilę,
Žvilgsniu palytėję
Šaltą širdį.
Palaukės akmenys?
Vaikystės kely
Išsibarsčiusį vėją,
Gurkšnelį išeinančiam
Oro, vandens?

Subyra gyvenimas
Skaudžiai trapus

Vaikystės svajonių
Pilim...
Trumpas takelis
Žemėlės keliu,
Skaudančia
Meilės širdim...

Būsiu...

Būsiu saulės diena,
Būsiu vėjų naktim,
Būsiu ašara skausmo
Berbio...
Po pavargusių žodžių
Lemtinga našta,
Po pilkai spalva
Kasdienybės...

Kai pavargus galva
Prisiglausti maldaus, –
Tik gerumą pajusti,
Ramybę...
Po pavargusia saule
Mažučio žmogaus,
Kai žeidžia pasaulis,
Kai myli...

Valerija Vilčinskienė,
Lietuva

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Lietuvos ir Izraelio rašytojai š.m. liepos 7 d. pasirašė bendradarbiavimo sutartį penkeriems metams. Numatoma remti projektus, kurie skatins ryšių stiprinimą, keistis informacija apie kraštų kultūrą, literatūrą, profesines problemas. Kiekviena rašytojų sąjunga įsipareigoja priimti kitos šalies po du rašytojus, kad jie savaitę galėtų paviešėti. Kaip ELTA rašo, sutartį pasirašė Izraelio hebrajų rašytojų sąjungos pirm. Orsionas Bartana ir Lietuvos rašytojų sąjungos pirm. Valentinas Sventickas. Izraelio rašytojų delegacija, aplankiusi Kryžių kalną, Mosėdžio akmenų muziejų ir Ni-dą, liepos 9 d. grįžo namo.

Paroda “Lietuvos tekstilės menas” buvo atidaryta š.m. birželio 3 d. LDS galerijoje “Arka”. Savo darbus išstatė apie dvidešimt vyresnio bei vidutinio amžiaus menininkų, ištikimų klasikinė tekstile. Kaip pastebi “Lietuvos aidas” (1999.VI.10), ši paroda “tarsi baigia savo pergalingą žygį po užsienio parodų sales”. Mat jų parodos praeitais metais buvo surengtos Prancūzijoje ir JAV-bėse (Čikagoje, Vašingtone). Meno žinovus bei muziejininkus labai domino klasikine technika atlikti gobelenai. Apibūdinti kai kurie dalyviai bei jų darbai: L. Kryževičienė, Z. Vogelienė, J. Jakubauskas, D. Kvietkevičiūtė (“Motinos skara” laikoma vienu geriausių darbų, kur natūralumas jungiamas su geometriniais ornamentais), B. Lapinskienė, D. Valentaitė, J. Urbienė ir kt. “Arka” paversta savotiškoms viduramžių menėms, kurios išpuoštos tekstilės meno sričiai atstovaujančiais darbais.

Dr. Jonas Balys, etnologas, folkloristas, visuomenininkas, žurnalistas, š.m. liepos 2 d. šventė savo amžiaus 90-metį. Jis gimė Krasnavos vk., Kupiškio valsč., Panevėžio apskr. Baigęs mokytojų seminariją 1928 m., studijavo Kauno, Austrijos Graco ir Vienos universitetuose, kur 1933 m. gavo daktaro laipsnį. Kurį laiką dėstė VDU, vėliau vadovavo Lietuvių tautosakos archyviui. 1942-44 m. Vilniaus universiteto tautotytros katedros vedėjas ir docentas. Pasitraukęs į Vokietiją, tęsė mokslinį darbą Freiburge, profesoriavo Baltiečių universitete Pinneberge 1946-48 m. Atvykęs į JAV, dirbo instruktoriumi Indijos un-te; nuo 1952 m. mokslinis bendradarbis Vašingtone. Dirbo Kongreso bibliotekoje iki 1981 m. Šiuo metu gyvena su žmona Elena Naperville, IL. Lietuvoje redagavo “Jaunąją Lietuvą”, plačiai reikiškėsi tautinės linkmės spaudoje. Per visą savo amžių sukrovė didelę lietuviškos raštijos kraštą – iš viso paskelbė apie 600 studijų bei straipsnių tautosakos bei kultūros klausimais, parašė ir išleido 34 knygas. Už didelius nuopelnus tautosakos ir tautotytros darbuose 1994 m. jam buvo paskirta Vals-tybinė Jono Basanavičiaus premija, o 1999 m. Vasario 16-tosios progą apdovanotas DLK Gedimi-no ordinu.

Apie Julijoną Butėną, žymų Lietuvos rezistentą ir žurnalistą, ruošiamą platesnės apimties knyga. To darbo ėmėsi Pasvalyje veikiančios M. Katiliškio vardo bibliotekos, kraštotyros-leidybos darbuotoja Vitalija Kazilionytė, Vilniaus universiteto istorijos mokslų absolventė. Ji jau yra surinkusi daugiau kaip 250 J. Butėno straipsnių, daugiau kaip 100 straipsnių apie jį, paimtų iš Lietuvos bei iš-civijos leidinių, apie 20 archyvinų dokumentų. Medžiaga yra rūšiuojama ir ruošiamas spaudai. Tačiau leidėjai dar sykį kreipiasi į visuomenę ir prašo, jei kas turėtų dar kokios medžiagos, liečiančios J. Butėną, siųsti ją nelaukiant adresu: V. Kazilionytė, M. Katiliškio viešoji biblioteka, Vytauto Didžiojo al. 6/1, 5250, Pasvalys. Elektroniniu paštu: abz@is.lt. Pažadėję, bet medžiagos dar nepasuntę, yra prašomi nedelsiant ją pristatyti.

Dienraštis “Draugas š.m. liepos mėn. švenčia savo darbo 90-metį. Per tuos devykis dešimtmečius daug kas pasikeitė. Laikraštis gali drąsiai didžiuotis savo praeitimi – lietuviškoje išeivijoje jis atliko tikrai didžiulį ir vertingus lietuvių raštijos darbus. Žvelgdamas į ateitį “Draugas” kviečia skaitytojus atsakyti į anketos klausimus (žiūr. 1999.VII.2 laidoje) ir juos iki š.m. liepos pabaigos siųsti adresu: kun. V. Rimšelis, 4545 W., 63rd St., Chicago, IL 60629. Pasi-sakymai padės laikraščio leidė-jams nustatyti tolimesnes leidybos gaires.

Jurgis Baltrušaitis (1873-1944), vertėjas, poetas, diplomatas, yra laikomas vienu iš giliausių lietuvių poetų-symbolistų. Beveik visą savo gyvenimą praleidęs Rusijoje, buvęs net tos šalies rašytojų sąjungos pirmininku (1919), daugiausia rašęs rusų kalba, bet yra išleidęs savo poezijos knygų ir lietuvių kalba, kaip “Ašarų vainikai”, “Aukuro dūmai”, “Įkurtuvės”. Kaip diplomatas Lietuvai atstovavo iki 1939 metų, kada buvo atšauktas ir paskirtas Lietuvos atstovybės tarėju Paryžiuje. Jo sū-nus Jurgis Baltrušaitis, tarptautinio garso susilaukęs meno istori-kas, gimė Maskvoje 1903 m. Savo pamėgtoje profesinėje srityje stipriai reikiškėsi įvairiuose pasaulio universitetuose skaitydamas pas-kaitas, daug keliaudamas, atsidė-damas archeologiniams tyrinėjimams. Nuo 1933 iki 1939 metų paskaitas skaitė VDU Kaune, vė-liau Paryžiaus, Londono, Amster-damo, Niujorko, Vašingtono, Har-vardo ir kituose universitetuose. Atstovavo lietuviams tarptautinė-se kultūrininkų bei mokslininkų suvažiavimuose. Parašė ir išleido gana daug menotytros veikalų, tarp kurių ir “Lithuanian Folk Art” (1948). Tėvas ir sūnus Bal-trušaičiai š.m. gegužės 28-29 d.d. buvo prisiminti ir pagerbti Mask-voje surengtoje tarptautinėje kon-ferencijoje, kurioje jų gyvenimus ir darbus plačiais pranešimais ap-žvelgė Rusijos, Prancūzijos ir Lie-tuvos paskaitininkai. Numatoma panašias konferencijas J. Baltru-šaičio vardu pavadintame centre rengti ir ateityje. Snk.

Šokam Lietuvai ir visam pasauliui. Alytaus dainavičiai, pasirodę vykti į Tarptautinį folkloro festivalį, įvykusį Drummondville, Que. 1999 m. liepos mėn.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind.3.15%	Asmeninės paskolas
180-364 d. term. ind.3.25%	nuo 7.75%
1 metų term. indėlius3.80%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius4.25%	nuo 7.75%
3 metų term. indėlius4.45%	Nekiln. turto paskolas:
4 metų term. indėlius4.55%	Su nekeičiamu
5 metų term. indėlius4.80%	nuošimčiu
1 metų GIC-met. palūk.3.80%	1 metų 6.35%
1 metų GIC-met. palūk.4.05%	2 metų 6.75%
2 metų GIC-met. palūk.4.50%	3 metų 6.95%
3 metų GIC-met. palūk.4.70%	4 metų 7.05%
4 metų GIC-met. palūk.4.80%	5 metų 7.15%
5 metų GIC-met. palūk.5.05%	
RRSP, RRIF ir OHOSP	Su keičiamu
"Variable"3.00%	nuošimčiu
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.4.05%	1, 2, 3 metų 5.95%
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.4.50%	
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.4.70%	
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.4.80%	
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.5.05%	
Taupomąją sąskaitą iki2.00%	Duodame komercinius
Kasd. pal. taupymo sąsk.2.00%	mortgičius iki \$750,000.
Kasd. pal. čekių sąsk. iki2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.2.50%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės (iki \$250,000). Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrines šildymo ir A/C sistemas
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, virykias
- Šaldymo sistemas, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.
Skambinti R. Jareckui
tel. 416 370-3539 arba 905 502-9614
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTUJA
(416) 232-1250
83 SIX POINT ROAD
(Į PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

BPL Import/Export

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR LENKIJĄ

\$1.99 už kilogramą + \$20 už pristatymą
SKAMBINTI

905 545-8868 – Asta arba Beatas Brasai
Siuntiniai paimami iš namų nemokamai. Perduodame pinigus.
Adresas: 23 Springer Ave., Hamilton, Ont. L8M 2W7

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

VISAIS NEKILNOJAMO TURTO KLAUSIMAIMS – PARDAVIMU AR PIRKIMU – sąžiningai patarnausiu.

PIRMAUSIA PRAŠAU SKAMBINTI

TEODORUS STANULIUI, B.A.
Associate Broker

Tel. 416 769-1616; faksas 416 769-1524.
RE/MAX WEST REALTY Inc., 1678 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A9

Kanados kvietinių lietuvių lauko teniso žaidynių dalyviai 1999.VI.12 Mississauga. Pirmoje eilėje iš kairės: Ilona Paškauskaitė-Turczyn, Diana Kriksčiūnienė, Eugenijus Kriksčiūnas, Dalia Saunorienė, Loreta Kongats. Antroje eilėje: dr. A. Saunoris, A. J. Scogin, Alfonsas Budininkas, Petras Tutlys, Vincentas Mitalas, Kęstutis Miškinis, Aloyzas Volskis

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

avarijos kainuoja apie \$300 milijonų per metus, neskaitant gyvybės draudos bei gydymo išlaidų. Ontario provincijoje tokia aparatūra yra bandomoje stadijoje: norima išstudijuoti ar tai būtų geriausia priemonė išvengti avarijų kryžkelėse. Toronto ir Mississaugos burmistrai spaudžia Ontario provincijos transporto ministeriją kuo greičiau baigti studijas ir pradėti rimtai kontroliuoti nusižengiančius vairuotojus. Reiki atsiminti, kad premjeras M. Harris jau prieš pirmus rinkimus pažadėjo niekad neįrengti foto aparatų automobilių judėjimo kontrolei.

Beturčių vaikų problema turi būti išspręsta iki 2000 metų – skelbė Kanados parlamentas 1989 metais. Bet nuo to laiko beturčių vaikų skaičius dar padidėjo ir dabar jau kas penktas vaikas, viso 1.5 milijonų, gyvena skurdžiai. Nedaug laiko beliko iki 2000 metų, bet min. pirmininkas J. Chretien, vietoj rūpinęsis pagerinti padėtį, dabar teisinasi, kad Kanada šiuo atžvilgiu geriau stovi už JAV, kuri yra turtingesnė. Tiesa, kad pagal Jungtinių tautų duomenis Kanada yra 10-ta iš 17 turtingųjų valstybių, tuo tarpu D. Britanija yra 15-ta ir JAV stovi 17-toj vietoj, bet tai nesumažina beturčių vaikų būklės ir problemų. Ta pati JT organizacija paskelbė 1997 metų statistiką, kuri rodo, kad Kanados 20% turtingiausių turi 7 kartus daugiau "pirkimo galios" negu 20% neturtingiausių. Tik JAV, D. Britanija, Naujoji Zelandija ir Prancūzija viršija šį pajamų skirtumo rodiklį.

Chemikalai, vartojami pievų kenkėjamis naikinti pamažu atsiranda Ontario upių ir ežerų vandeny. "Environment Canada", ištyrusi Dono ir Humber upių bei Hamiltono uosto (ties kanalizacijos išmetimo vieta) vandens būklę, surado "Diazinon", chemikalų, vartojamų išnaikinti pievų parazitams, didesnį kiekį negu leidžiama On-

RUBY REAL ESTATE LTD.
27 John Street (2nd Floor), Toronto (Weston), Ont. M9N 1J4

- MLS skelbimas
- Komisas 3 1/2%
- Toronto Real Estate Board narys

Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

METINĖ "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu - 135 dol. vi-suose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

tario įstatymais. Įstatymai leidžia iki 0.08 mikrogramų "Diazinon" litre vandens, tuo tarpu Dono ir Humber upėse jo rasta 0.11 ir 0.14 mikrogramų, o vienoje Guelph miestelio kūdroje net 0.46 mikrogramų. Kanalizacijos švarinimo stotys nepajėgios išskirti "Diazinon" iš srutų. Per didelį jo kiekį vandenyje yra kenksmingas žuvis ir kitiems gyvims. Torontas planuoja pamažu sustabdyti chemikalų vartojimą miesto parkuose, ir gamtos saugos organizacijos daro žygių juos uždrausti privačių namų pievėlių priežiūrai.

Bendrų pinigų su JAV klausimas vėl buvo gildintas akademinio tipo C.D.Howe instituto studijoje. Ryšium su Europos ekonominės sąjungos bendra valiuta, vadinamuoju "Euro", studijoje klausiamas, ar nevertėtų įvesti Š. Amerikos bendrą valiutą, sakykim "Amoro", arba bent naudoti JAV dolerius Kanadoje. Kanados min. pirmininkas ir finansų ministeris paneigė gandus, kad šis klausimas buvo ar bus svarstomas Otavoje iš viso. Kanadiškis "Maclean's" žurnalas tą klausimą gana plačiai nagrinėjo savo liepos 5 laidoje.

Halifakso miestas Naujojoje Skotijoje šiemet švenčia savo 250-ąjį gimtadienį. 1749 metų birželio 21 dieną E. Cornwallis, smulkios bajorijos atstovas, atkeliavo į dabartinę N. Skotiją iš D. Britanijos, kad pristabdytų prancūzų įtaką Š. Amerikos kontinentė. Paskui ji po 5 dienų atsekė 2,500 Londono beturčių, kurie įsteigė dabartiniam Halifakso savo koloniją. Cornwallis ne tik buvo žiaurus savo londoniškiams pavaldiniams, kurių beveik pusė išmirė neištvėrę pirmosios žiemos, bet jis dar žiauriau elgėsi su vietiniais Micmac (tariasi "mikma") indėnais, už kurių skalpus jis mokėdavo premijas. Jis teviešpatavo Halifakse trejus metus, bet pagal dabartinius sugyvenimo standartus, pridarė daug žalos. Tai, kai aktorius, vaidinantis Cornwallį, atsirado 250 metų minėjimo garbės tribūnoje, Micmac indėnai labai pasipiktino. Ypač, kai jiems buvo iš anksto pažadėta, kad išklmėse Cornwallis nebus atstovaujamas bei

Allstate DRAUDIMAS
You're in good hands. 4555 Hurontario St., Mississauga, Ont. L4Z 3M1

RAMŪNAS (RON) VANAGAS

"Take Two Advantage" Darbo tel.: 905 502-6297
planas sujungia namo ir automobilio Namų tel.: 416 621-1261 draudimą, sumažina Jūsų įmokas "Cell": 416 825-4503
NAMO-AUTOMOBILIO-GYVYBĖS-TURTO DRAUDIMAI BEI "RRSP" PLANAI

Kanados Lietuvių Lituanian Canadian Foundation
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KLF kapitalas daugiau kaip 2.3 milijonai – tai Kanados lietuvių įnašas! Kasmet gaunamas pelnas (daugiau kaip \$100,000) skirstomas lietuvių išlaikymui Kanadoje (KLB, kultūrinėms bei jaunimo organizacijoms, studentams) ir paramai Lietuvai (vaikų prieglaudoms, tremtinių reikalams, jaunimui).

Atsiminkime ir remkime Kanados lietuvių fondą per savo aukas bei testamentus. Išduodami pakvittavimai dėl valstybinių pajamų mokesčių.

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvą! REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Sportas

Žinios iš Lietuvos

Liepos 16 d. pasibaigė Esbjerg (Danija) jaunimo 14-18 metų olimpinės dienos. Lietuvos delegacija iškovojo 1 aukso ir 5 bronzos medalius ir tarp 48 Europos valstybių užėmė 26-ąją vietą. Geriausiai pasirodė šuolininkas į aukštį 17 metų Vytautas Seliukas, įveikęs 211 cm ir tapęs žaidynių čempionu. Bronzos medalius gavo 16-metis džiudo imtynininkas iš Biržų Justas Drevinskas (svorio grupė per 90 kg), merginų džiudo varžybose šiaulietė Ieva Ruzgytė (svorio grupė per 70 kg), šuolio į tolį Živilė Šikšnelytė, nušokus 5 m 92 cm, Jūratė Lada-vičūtė 100 metrų plaukimo laisvuju stiliumi įveikus per 58,03 sek. ir pagerinusi asmeninį rekordą. Lietuvos merginų rankinio rinktinė nugalėjo makedonietes 19:17.

Plaukikas Rolandas Gimbutis tapo Europos jaunių čempionu. Maskvoje vykstančiose žemyno pirmenybėse lietuvis 50 m laisvuju stiliumi nuplaukė per 23,10 sek. Pasaulio akrobatinio skraidymo "Advanced" grupės čempionate Čekijoje Lietuvos lakūnų ekipa – Antanas Marčiukaitis, Petras Jurgionis ir Liutauras Džiugas – užėmė ketvirtąją vietą.

Budapešte (Vengrija) vykstančio pasaulio šuolininkės penkia-kovės čempionato vyrų estafetinių varžybose Lietuvos komanda – Andrius Zadneprovskis, Edvinas Krungolcas ir Eugenijus Siniuta – užėmė penktąją vietą. Varžybos vyko liepos 14 d.

Liepos 13 d. Palma de Mallorca (Ispanija) buvo iškilmingai uždaryta 20-ji pasaulinė universiada. Joje dalyvavusi Lietuvos merginų krepšinio komanda užėmė penktąją vietą, vaikinų – septintąją. Olandijoje vykusiame Europos mažųjų dviračių lenktynėse pakruojietė Jurgita Ramanauskaitė ir šiaulietė Vilma Rimšaitė išsikovojo bronzos medalius.

Liepos 14 d. Vilniaus "Žalgirio" futbolininkai savo aikštėje UEFA čempionų lygos pirmoje at-rankos tarpinio pirmose rungtynėse 2:0 įveikė Ararat "Cement" (Armėnija) klubą.

Rasa Budraitienė, atstovavusi Sovietų Sąjungai ir vėliau Lietuvai dailiajame čiuožime, dabar dirba trenerė Norvegijoje. Šiuo metu ji yra atsistą į Barrie, Ontario ir čia vieną mėnesį treniruos norvegę čiuožėją. V.P.

Skautų veikla

Kanados rajono skautų-čių stovykla "Romuvoje" prasideda rugpjūčio 1 d. ir tęsis iki rugpjūčio 14 d. Stovyklavietė gerai paruošta. Nameliuose ant lovų sudėti nauji matracai, kuriuos nupirko tėvų komitetas. Juose stovyklavus šiuo mėnesiu, o vyresnieji gyvens palapinėse. Patyrusios šeimininkės visus gerai maitins. Programa gerai paruošta. Bus daug žaidimų, o lietuviškos dainos skambės ne tik prie laužų, bet ir užsiėmimų metu. Tad visi! "Romuvą" įsigyti daugiau skautiško patyrimo! F.M.

minimas. Halifakso burmistras W. Fitzgerald, tuojau po iškilmių atsiprašęs indėnus už šį faux pas, kitą dieną juos puolė sakydamas, kad indėnai nužudė daugiau baltųjų negu baltieji indėnai, bet "neapsimoka dabar į tai gilintis, o geriau linksminimės". Kaimyninio Annapolio miesto burmistras pataisė šią jo mintį: "Daugumai Naujosios Skotijos gyventojų ši sukaktis yra ne pasilinksminimui, o rimtam apgalvojimui". G.K.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

AKTYVAI per 112 milijonų dolerių

MOKA:

3.05% už 30-89 dienų term. indėlius	IMA:
3.15% už 90-179 dienų term. indėlius	už asmenines paskolas nuo.....7.75%
3.25% už 180-364 dienų term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
3.90% už 1 m. term. indėlius	su nekeičiamu nuošimčiu (fixed rate)
4.30% už 2 m. term. indėlius	1 metų.....6.45%
4.50% už 3 m. term. indėlius	2 metų.....6.90%
4.60% už 4 m. term. indėlius	3 metų.....7.05%
4.85% už 5 m. term. indėlius	4 metų.....7.15%
3.90% už 1 m. GIC mėn. palūk.	5 metų.....7.25%
4.15% už 1 m. GIC invest. pažym.	
4.55% už 2 m. GIC invest. pažym.	
4.75% už 3 m. GIC invest. pažym.	
4.85% už 4 m. GIC invest. pažym.	
5.10% už 5 m. GIC invest. pažym.	
3.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	su keičiamu nuošimčiu.....5.95%
4.15% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
4.55% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
4.75% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
4.85% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
5.10% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
3.00% už OHOSP (variable rate)	
2.00% kasd. pal. čekių sąsk.	
3.75% už JAV dol. 1 m. GIC	
2.50% už JAV dol. kasd. pal. sąsk (US dol. Sav. Acc.)	

Duodame:

- asmenines paskolas iki \$250,000;
- mortgičius iki 95% įkainoto turto;
- riboto kredito paskolas (Line of Credit) ir komercinius mortgičius

Nuosimčiai gali pasikeisti savaltės elgoje

Lietuvos banko pinigų monetų pardavimas. Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaides ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas. Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) Lietuva ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6
Telefonas: 416 532-1149
Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8
Telefonas: 416 207-9239

Sutton GROUP

PAŽADU JUMS

24 valandų tarnybines paslaugas, greitą dėmesį, sąžiningumą, išsamią informaciją. Prašau skambinti šiandien

tel. 416 236-6000
pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

SMITH MONUMENT CO. LTD.

(nuo 1919 metų)

- Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- Puošiamie lietuviški ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674
Adresas: 349 Weston Road (tarp Eglinton ir St. Clair), Toronto, Ontario M6N 3P7

Queen Travel International Ltd **ALGIS MEDELIS**

133 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2L2 Tel. 416 531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

Į LIETUVĄ KELIONĖS paruošiu geriausiomis kainomis ne tik iš Toronto, bet ir iš kitų, kad ir tolimiausių Kanados vietovių. Skrendam per PARYŽIŲ, LONDONĄ, FRANKFURTĄ, HELSINKI arba per kitus Jums tinkamus miestus.

DAR TURIME NUPIGINTŲ BILJETŲ LIEPOS IR RUGPJŪČIO MĖNESIAMS! Teiraukitės! Užsakykite dabar! Pigių bilietų lėktuvuose yra nedaugiau!

Pas mane atvažiuoti nėra būtina – kelionės sutvarkau paskambinus telefonu. Bilietus pristatau X-PRESS paštu. Asmeniškai susitikti galima QUEEN TRAVEL įstaigoje trečiadieniais tarp 11 ir 17 val., arba kitu Jums tinkamu laiku iš anksto susitarus. Reikalui esant atvažiuosiu ir į Jūsų namus.

ALGIS MEDELIS

MEDELIS CONSULTING

45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7
Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atsiškiečiant Jūsų giminės iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienį. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVoje TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKEITISKUS DOLERIUS. G A R A N T U O T A !

"Perlas" Lietuvai

Apie dantų klinikos "Perlas" steigimą Lietuvoje Kanados lietuvių visuomenė jau yra nemažai girdėjusi. Tai žinomų kultūrinėje ir labdaros veikloje odontologų daktarų Angelės ir Sigitos Kazlauskų projektas suteikti nepasiturintiems žmonėms nemokamą dantų gydymą, vartojant naujausius metodus ir medžiagas. Daktarai Kazlauskai dažnai vyksta į Lietuvą ir yra pagrindiniai susipažinę su krašto dantų gydymo sistema ir metodais, reikalingais tobulinimo.

Savo nuomonės, pagrįstos kieta profesine patirtimi ir asmeniškai stebėjimu, dr. Kazlauskai tvirtai laikosi ir dabar, kad ir kaip karštai ji būtų paneigima. "Kaip mes galime būti ramūs ir nieko nedaryti, kai tėvyneje yra taip reikalinga šios rūšies pagalba?", sielojasi dr. Angelė... Todėl ir "Perlo" steigimas tapo jų abiejų gyvenimo tikslu.

Nors "Perlas" steigiamas dr. A. ir S. Kazlauskų rūpesčiu, jis nebus privati verslo įstaiga, kaip kam gali atrodyti. Ji nėra steigiamą pasipelnimui. Joje geranoriškai atvykęs pasikėsdamas padirbėti Š. Amerikos odontologai specialistai; medžiagas ir aparatūrą dovanoti yra pasižadėjusios didžiosios įmonės. Šiaurės amerikiečiai šioje srityje yra dosnūs, jei reikalinga tinkamai jiems pristatoma. O ir jaunieji Lietuvos odontologai turės pro-

gos pasimokyti naujausių darbo metodų ir technikos, ypač kai klinikoje bus vartojamos geriausios rūšies medžiagos. Taip pat ši klinika nebus privilegijuotiems asmenims, kaip kai kurie mėgina aiškinti. Ji bus atvira visiems, suaugusiems ir vaikams, kuriems reikalinga speciali pagalba ir kurie nepajėgia patys už ją mokėti.

Palangoje iš miesto savivaldybės išnuomotas sklypas ir pastatas 99-riems metams. Yra gautas leidimas, patvirtinti architektūriniai remonto ir įrengimų planai, kurių įvykdymas į kainotas \$300,000 JAV. Dalį šios sumos aukoja dr. Kazlauskai, tačiau dar daug reikia, kad būtų galima tęsti bei užbaigti klinikos įrengimus ir pradėti darbą. Dr. Kazlauskai kreipiasi į Kanados lietuvių, kviesdami prisidėti aukomis prie šio kilnaus ir Lietuvai taip reikalingo projekto.

"Perlas" yra užregistruotas Kanados valdžioje kaip labdaros vienetis ir turi teisę išduoti pajamų mokesčiui tinkamą paskaitavimą (Income tax receipt) už paaukotą sumą.

Aukus siųsti adresu: PERLAS, 9 Chartwell Road, Oakville, Ontario L6J 3Z3, Canada. Telefonas (905) 845-5021. FAX (905) 845-8218. Registracijos numeris 1114362-09.

Angelika Sungailienė

Alytaus "Dainavos" ansamblis Toronto Lietuvių Namų scenoje 1999 m. liepos 6 d. Viršų – ansamblieriai koncertui baigiantis; apačioj – kaimo kapela ir kanklininkė Nuotr. Č. Jonio

Smagus liaudies dainų ir šokių koncertas

Tarptautinio festivalio šokėjai, dainininkai ir muzikantai Toronte

Tą labai šiltą š.m. liepos 6-tosios vakarą tikrai ilgėliau atsimins ne vienas, nepatingėjęs atvažiuoti į Alytaus "Dainavos" ansamblio koncertą, įvykį Toronto Lietuvių Namų Kar. Min-daugo menėje, papuoštoje vėliavomis – trispalve ir raudona ansamblierių su įrašu: "Liaudies dainų ir šokių ansamblis "Dainava".

Kiekvienas už tris

Gausius ir nekantraujančius žiūrovus (jų galėjo būti 300) ansamblietės pasveikino populiaria "Kėpurine", o jų vadovas, ansamblio pirmininkas R. Ambrozevičius – įvadinio žodeliu, pabrėžusiu ir malonų sutapimą, kai tenka koncertuoti Valstybės dieną. Po tokio subtilaus įvado sumirguliavo scena – aidėjo trankūs kaimiškos kapelos sąskambiai, septynių moterų, septynių vyrų rinkiniai balsai, kurių kiekvienas, sakytum, traukė net už tris. Kas dar prisimena senąjį Lietuvos kaimą, patvirtins, kad šitaip nuoširdžiai, aiškiai ir neprimenant traukdavo žaliasis jaunimas laisvalaikio suėjimuose. Na, o keturios jaunų šokėjų poros įtikino žiūrovus, kad tikrai yra šokėjų "be kau-lų". Dauguma šokių sukosi smarkiu polkos taktu – buvo neišstėsti, smagūs, nenuobodūs. Ir apskritai, repertuaras buvo taip supintas, kad per valandą ir

dešimt minučių suspėta šokti, išdainuoti, pagroti net 27 atskirus kūrybinius gabalėlius. Spar-tos ir gyvumo nestabdė nei idomūs mediniai barškalai, nei kanklės su skudučiais, tartum primindami, kad šalia kaimiškos kapelos (smuiko akordeono, pučiamųjų) garsų liaudis mėgo ir savuosius, iki širdies gelmių nubanguojančius.

Lietuviai moka linksmintis

Koncerto eigą padėjo sekti išspausdintos programėlės. Mat kai taip sparčiai čia viskas pynėsi, jokių būdu nebūtų buvę įmanoma nustatyti, kas tas, kas anas. Pirmoje dalyje nuskambėjo keturiolika pavadinimų, antroje – trylika. Vyravo J. Švedo muzika ir harmonizacija, bet užteko ir kitų – V. Juozapaičio, A. Raudonikio, A. Pranulio, J. Gaižausko, A. Bražinsko, E. Pilipaičio – išsiviams mažiau pažįstamų. Choreografija keturiose vietose nurodyta J. Lingio, o tarp septynių ansambliui vadovaujančių asmenų choreografe įrašyta Loreta Zabalujeva. Dvi dainos – "Sėjau rūtą" ir "Vėjalės pūtė" įvardintas kaip lietuvių liaudies dainos (be muzikų tarpininkavimo, turbūt išlikusios grynos, autentiškos). Atrodo, kad koncerto repertuarą sudarant atsisakyta liūdny, monotoniškų, iki nuobodumo išstęstų melodijų, kad atrodytų, jog ir

lietuviai mokėdavo linksmintis. Tai lyg šis tas kitoniško, kas ir savajai publikai geriau patiko. Reikia tikėtis – patiko ir tarptautinio folkloro festivalio žiūrovams ir vertintojams?

Nuoširdumo akimirkos

"Jurginių valsą" (muz. J. Gaižausko, choreografija E. Morkūnienės) smagiai sušokus, pakartojus jo dar kelis taktus, kad žiūrovų plojimai liautųsi, koncertas pasibaigė. Prasidėjo "trečioji dalis" – sveikinimai, dovanos, linkėjimai, atsiveikiniai. Dainavičiai žaliomis juostomis papuošė savo globėjus ir šio koncerto rengėjus – KLB Toronto apylinkės pirmininkę D. Garbaliuskiene, vėliau tarusią trumpą užbaigiamąją žodį, Anapilio parapijos kleboną prel. J. Staškevičių, Toronto Lietuvių Namų valdybos pirmininką E. Steponą; knygą viešnagės atminimui įteikė KLB muziejaus vedėjai dr. R. Mažeikaitei. O prieš koncerto atlikėjus buvo pastatytas didelis krepšys, pilnas įvairių gėrybių, kuriuos galėjo būti naudingos kelionė į Drummondville, Que. Toronto "Gintaro" ansamblio vardu svečiams gėlių puošė R. Karasiejienė. Už viską nuoširdžiai padėjo R. Ambrozevičius, papasakojo, kad "Dainavos" ansambliui priklausė apie 150 asmenų, kad kitos grupės šiuo metu koncertuoja Europoje, pasakė, kad ši grupė dar koncertuos Montrealio bei Bostono lietuviams. Pakvietė visus bendrai dainai, kuri ne visiems buvo žinoma, bet nuskambėjo neblogai. Koncerto išpūdziams pasidalinti laiko užteko – ir pertraukos metu prie kavutės, ir besiskirstant namo, ir pasilikusiams su dainavičiais pabendrauti. Č. Senkevičius

Minint Lietuvos šaulių sąjungos 80 metų sukaktį Kaune buvo atidarytas šaulių muziejus 1999.VI.26. Juostelę perkirpo LŠS vadas mjr. L. Izakaitis ir LŠSI vadas A. Abarius. Nuotraukoje – VI. Pūtvio Toronto šaulių kuopos vadas VYTAUTAS PEČIULIS, perdavęs dėžutę žemių, kurias pasitraukdama iš Lietuvos SOFIJA PŪTVYTĖ buvo paėmusi nuo savo tėvo kapo. Toji dėžutė padėta muziejuje po VI. Pūtvio biustu Nuotr. R. Eidukevičiaus

Nemokamos elektroninės kortelės (ATM) raudojomis NEMOKAMI PATARNAVIMAI

Reikia mortgičių? Artėja mortgičiaus atnaujinimo data?

0%

palūkanų pirmiems trims mėnesiams

\$0

perkėlimo mokesčių

Lietuvių Kredito Kooperatyvas

PARAMA

Pasiteiraukite kaip galite tapti nariu

Lietuvių Namų skyrius 416 532-1149

Royal York skyrius 416 207-9239

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Priima pacientus pagal susitarimą

Tel. 416 532-7115
Susitarus priima
pacientus ir vakarais

Century 21
Best Sellers Ltd.
Member Broker
4 Robert Speck Parkway, Suite 150
Mississauga, Ont. L4Z 1S1

IRENA RENTELIENĖ
Pirkimo-pardavimo atstovė

Tel. (905) 273-4211 - įstaigos
(905) 507-6608 - namų

Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo klausimais. Mielai ir šiltingai patarnausiu

Nemokamas namų įvertinimas

J. B. MARLATT

The J.B. Marlatt Funeral Homes

(1985) Limited

J.B. Marlatt laidotuvių namai jau daug metų teikia aukštos kokybės paslaugas erdviuose patalpose.

Mes jaučiamės naudingi galėdami ir toliau teikti paslaugas Hamiltono lietuvių bendruomenei.

615 Main Street East
Hamilton 528-6303

Andrew W. Swan
Direktorius

195 King Street West
Dundas 627-7452

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

♦ 25 metų namų remonto patyrimas ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų – 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 **Tel.: 905 271-7171**

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių Namus)

Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.
Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.
Dr. O. ELVIKIS, D.D.S.
Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)

Telefonas
2373 Bloor Street West **416 763-5677**
(Prie Jane St.)

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS,

B.Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P.Eng.

Tel. 416 240-0594

27 John St., Second Floor
Weston, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Lengvai pasiekiamas autobusu
nr. 79 (Scarlett Road) nuo
Runnymede prie gėlinio stoties.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE, JOHNSON

5110 Dundas ST.W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2

Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

Astra Travel & Services Inc.

1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7

LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:

- * Keliones į Lietuvą * Keliones į šiltus kraštus * Draudą *
- * Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) *
- * Dokumentų vertimą * Išskvietimų sutvarkymą ir išsiuntimą *
- * Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems *
- * Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas *

Organizuojame grupę keliauti į Lietuvą rugpjūčio 14 dieną.

TEL: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

MARGUTIS
PYSANKA – V.I.M. Inc.
4134 Dundas St. West, Etobicoke, ON, M8X 1X3
Tel. (416) 233-4601 Fax (416) 233-3042

Siuntiniai laivu ir lėktuvu

TIESIOG Į VILNIŲ

Laivu

&

Lėktuvu

MES PRISTATOME!
MES GARANTUOJAME!

Pristatymo kaina \$15 už siuntinį

Tel. (416) 233-4601

TORONTONT

Anapilio žinios

– Liepos 14, trečiadienį, palaidota a.a. Marija Elijošienė, 83 m. amžiaus.

– Liepos 19, pirmadienį, palaidota a.a. Dalia Jonynienė, 65 m. amžiaus.

– Lietuvių pamaldos Midlande Kanados kankinių šventovėje bus rugpjūčio 1, sekmadienį. Pamokslą sakys iš Romos atvykęs kun. Visvaldas Kulbokas. Po Mišių bus renkamas pamaldų užbaigai prie Lietuvos kankinių garbei pastatyto kryžiaus.

– Ryšium su Midlande vyksiančiomis lietuvių pamaldom rugpjūčio 1 dieną, Delhi Šv. Kazimiero šventovėje tą savaitgalį sekmadienį Mišios bus liepos 31, šeštadienį, 3 val. po pietų.

– Anapilio vaikų darželio gegužinė bus Vasagoje rugpjūčio 8, sekmadienį, tuoj po 10 v.r. Mišių prie Gerojo Ganytojo šventovės esančioje pievoje. Bus šilti pietūs, kava, vaikų užeimimais, loterija ir smagi muzika. Visi kviečiami atsilankyti.

– Mišios liepos 25, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Jadvygą Gabrėnienę; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 10 v.r. už a.a. Joną Račinską (XX metinės); Delhi Šv. Kazimiero šventovėje 3 v.p.p. už Eleną Geckienę.

Išganytojo parapijos žinios

– Pamaldos vyksta kas sekmadienį 11.15 v. ryto. Pranešame iš anksto, kad pamaldų rugpjūčio 1 d. nebus. Pamaldos rugpjūčio 8 d. bus su Šv. Komunija.

– Liepos 15 d. po trumpos ligos mirė James Fice, sulaukęs 72 m. amžiaus. Vėdęs lietuvaitę Olga Štrekytę 1962 m. Nors ne lietuvis, velionis tapo Išganytojo parapijos nariu ir giedojo chore 37 metus. Nuolankaus būdo ir gero humoro jis buvo visų parapijiečių labai mylimas. Daugelis net nežinojo, kad jis ne lietuvis. Po gedulinių pamaldų velionis palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse liepos 17 d. Paliko liūdinčius: žmoną Olga, podukrą Eileen Augustinavičienę ir vaikus Jason, James ir Justin, kurie pasakė labai įspūdingą atsisveikinimą pamaldų metu Humphrey laidotuvių koplyčioje.

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienio popietėje, liepos 18 dalyvavo 155 asmenys. Svečių knygoje pasirašė Rick Torres iš Mississaugos, Rasa Budraitienė iš Kauno, Sheila M. Alonso iš Norvegijos ir Antanina Virbickienė iš Lietuvos. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN valdybos pirm. E. Steponas.

– 1999 m. Toronto Lietuvių Namų poilsio stovykla rengiama Tėvų pranciškonų vasarvietėje "Kretinga" Vasagoje rugpjūčio 7-14 d. Dėl platesnės informacijos ir registracijos prašome kreiptis į E. Steponą tel. 416 622-5896, A. Sukauską tel. 416-614-7739 arba E. Bartminą tel. 416 249-0490.

– Valdybos posėdis įvyks liepos 29, ketvirtadienį, 7 v.v.

– A.a. Emos Šturmienės atminimui laukiamas \$200 aukovo Toronto Lietuvių Namų valdyba. Slaugos namų vėjau komisetas dėkoja visiems aukotojams už nuosirdų dosnumą ir paramą Slaugos namams. Slaugos namams aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog Labdaros fondas, Lietuvių laugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Išėjimo lietuvių kliriku fondui Č. Javos aukovo \$300, ne \$30 kaip "TŽ" 28 nr. paskelbta.

Keltuvo vajui \$100 aukovo B. Červinskienė ir šeima (a.a. Juozas Červinskis I mirties metinių proga).

Šv. Jono lietuvių kapinėms \$50 aukovo E. Simaitienė ir šeima (a.a. Kazimiero Simaičio I mirties metinių proga).

SKUBIAI REIKALINGAS meistras, galintis padėti nebrangiai atremontuoti rūši ir įrengti vonios kambarį. Mainais už darbą galėčiau priimti gyventi. Skambinti tel. 416 233-5996.

PADĖKA

Jau praėjo daugiau kaip metai po mūsų dukrytės Simonės operacijos. Ji visiškai grįžo į gyvenimą ir daro viską, ką 3.5 metų mergytė darytu.

Dėkojame močiutei, tetoms ir dėdėms, Mary-Anne ir Bernardui Kušlikiams, Ritai ir Linui Grybams ir pusbroliams, krikšto tėvams – Rasai Saulėnaiti-Aiello ir Morkui Sungailai už pagalbą sunkiu Simonės ligos metu. Ačiū visiems draugams ir pažįstamiems, kurie maldomis, dovanomis ir pagalboms rankos ištiesimu prisidėjo prie Simonės pasveikimo ir mūsų skausmo palengvinimo –

Teodoras, Viktorija, Adelė ir Simonė Pabrėžos

Prisikėlimo parapijos žinios

– Maldininkų kelionei į Midland'ą rugpjūčio 1 d. autobuse dar yra vietų. KLK centras, kuris organizuoja šią maldininkų kelionę, kviečia visus pasinaudoti autobusu, nes neužpildžius autobuso Centras patiria nuostolį.

– "Kretingos" stovyklavietėje, Vasagoje, šiuo metu stovyklauja 124 lietuvių kilmės vaikai, kurie silpnai ar visai nekalba lietuviškai. Stovyklos komendantas Andrius Kaknevičius, kapelionas kun. E. Putrimas, koordinatore Lina Kulavičienė, muzikos vadovė Rasa Poškočienė, gailėstinga sesuo Kristina Juskey. Stovykla baigsis liepos 31 d. Didysis laužas – liepos 24 d., 7 v.v.

– Sekmadieniais Mišios "Kretingos" stovyklavietėje vyksta 11 v. ryto. Kviečiami visi apylinkėse gyvenantys lietuviai jose dalyvauti.

– Užuojauta Stasei Ročienai, kurios sesuo Stefanija Ališauskienė mirė Lietuvoje.

– Parapijos persikėlimo vėjau komisetas žemei nupirkti jau sutelkė \$1,158,678. Dar reikia surinkti \$341,332. Naujų parapijos pastatų planą ir vaizdą galima pamatyti sekmadieniais parapijos salėje, o kitu laiku parapijos raštine. Statyba prasidės maždaug po mėnesio.

– Mišios sekmadieniais, liepos 25: 8.15 v.r. už a.a. Antaną Stankų; 9.15 v.r. už a.a. Joną ir Baltrų šeimos mirusius; 10.15 v.r. už a.a. Oną Vilimienę, už a.a. Gintą Kaledinską, už a.a. Raimundą Kymantą – 2 metinės; 11.30 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Sibiro tremtinio a.a. Jono Venskaičio atminimui pagerbti A. Plėnys "Tremtinių grįžimo fonui paaukavo \$100.

KLK moterų dr-jos centro valdyba

Tremtinių vaikų mo-kyklai "Lietuvos Namai" Vilniuje aukovo: \$40 – Z. Žebrauskienė; \$20 – O. Juodišienė, V. Lėverienė. Mokinius drabužiais, batais, rašomąja medžiaga apdovanojo: J. K. Batūros, S. Bušinskienė, S. Dervinienė, S. Ž. Ignatavičiai, O. Juodišienė, I. Kaliukevičienė, V. Lėverienė, J. A. Magnoli, D. Pranaitienė, S. Pranckevičius, I. Savickienė, H. Stepaitis, G. Venskaitienė, Z. Žebrauskienė. **A.S.**

A. a. Teresės Galinienės atminimui pagerbti, užjaušdami jos dukrą Juliją Macijauskienę, sūnų Tada su šeimomis, ses. Nijolės Sadūnaitės globojimams ligoniams "Kovai su vėžio liga" Lietuvoje aukovo: \$100 – Vanda Smilgienė su šeima (Richmond, BS); \$20 – E. Ginčauskienė, Z. Vaičieliūnienė, I. McKenna, L. V. Balašiai, B. Galinienė, A. Zaremaitė, A. V. Vaitonai; \$10 – B. Valančienė. **M.P.**

A. a. Mykolo Janilionio atminimui Marija Chrolavičienė ir Chrolavičių šeima "Tėviškės žiburiams" aukovo \$200.

A. a. Kazimiero Simaičio vėnierių metų mirties prisiminimui žmona Elena Simaitienė ir šeima "Tėviškės žiburiams" aukovo \$100.

A. a. Broniaus Pakšto atminimui O. Senkuvienė ir jos vaikai Astra, Alma ir Arvydas bei jų šeimos "Tėviškės žiburiams" aukovo \$75.

A. a. Marytės Elijošienės atminimui, užjaušdami dukras Ireną ir Danutę, sūnus – Raimundą, Virgilijų, Joną bei jų šeimas Alviną ir Vladas Ramanauskai "Tėviškės žiburiams" aukovo \$30.

A. a. Marijos Elijošienės šviesiam prisiminimui, užjaušdami jos dukterį Ireną Cox, jos šeimą ir visus artimuosius, Aladona ir Antanas Kilinkai "Tėviškės žiburiams" aukovo \$25.

A. a. Marijos Elijošienės atminimui Irena ir Antanas Patašiai "Tėviškės žiburiams" aukovo \$20.

1999 metų Toronto Lietuvių Namų POILSIO STOVYKLA

rengiama Tėvų pranciškonų vasarvietėje "Kretinga" Vasagoje

Atidaroma – rugpjūčio 7, šeštadienį, 12 v.r. Uždaroma – rugpjūčio 15, sekmadienį.

Stovyklos užbaigimo **GEGUŽINĖ** su įdomia programa, **rugpjūčio 14, šeštadienį, 7 val. vakaro.**

Stovyklos kaina – \$120 vienai šeimai savaitei; \$80 – vienam asmeniui; \$20 – dienai vienam asmeniui.

Komendantas – ERNESTAS STEPONAS

Informacija ir registracija – E. Steponas 416 622-5896, A. Sukauskas 416 614-7739, E. Bartminas 416 249-0490.

Rengia – Toronto Lietuvių Namų vyrų būrelis

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" pasakutinis numeris prieš atostogas išeis liepos 27 d., o poatostoginis numeris – rugpjūčio 17 d. Atostogų metu neveiks redakcija ir spaustuė. Administracija dirbs visas dienas, išskyrus šventes ir savaitgalius. Redakcija ir spaustuė po atostogų pradės dirbti rugpjūčio 10 d.

Lietuvių pamaldos Kanados kankinių šventovėje Midlande, organizuojamos Kanados lietuvių katalikų centro, įvyks rugpjūčio 1, sekmadienį. Kryžiaus keliai bus einami 2.30 v.p.p. ir atnašaujamos Mišios šventovėje 3 v.p.p. Per pamaldas giedos Lietuvos kankinių šventovės Mississaugoje choras. Organizacijos iškilmėje žada dalyvauti su vėliavomis. Pamaldos bus baigtos trumpu susikauptimu prie Lietuvos kankiniam atminti lietuvių pastatydinto kryžiaus. Visų aplinkinių lietuvių parapijų tikintieji kviečiami pamaldose gausiai dalyvauti. **Inf.**

Gegužinė Vasagoje, rengiama Anapilio vaikų darželio, įvyks, rugpjūčio 8, sekmadienį, po 10 v. ryto Mišių prie Gerojo Ganytojo šventovės. Bus šilti pietūs, kava, užsiėmimai vaikams, loterija ir smagi muzika. Kviečiami visi – dideli ir maži – šiam renginyje dalyvauti. **Inf.**

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras praneša, kad per vienerius metus (1998.VII.10 - 1999.VII.9) įvairiais klausimais į centrą kreipėsi 364 interesantai. Interneto puslapyje (www.ligit.lt) nuo pračio rugsėjo apsilankyta 2220 kartų. Daugiausia besikreipiančių buvo iš JAV – 129. Iš Kanados kreipėsi 35 asmenys, Australijos – 33, Anglijos – 16, Vokietijos – 14. Iš buvusios Sovietų Sąjungos respublikų (tremtiniai ir politiniai kaliniai) kreipėsi iš viso 75 asmenys. Besikreipiančių pagrindiniai klausimai buvo: pensijos, pilietybė, apsigyvenimo galimybės, nuosavybės grąžinimas, sveikatos drauda, mokesčiai, įsidarbinimas, lietuvių kalbos kursai ir kt. Į turto susigrąžinimo klausimus geriausiai yra įsigilinę Centro darbuotojas Rimgaudas Bubelis. Į šią statistiką neįtraukti asmenys, kurie Centrą lankė pasidomėjimo tikslu.

MERGINA IEŠKO DARBO: auklės, namų ruošos arba kitokio. Skambinti tel. 416 763-1266.

Neužmirškime spaudos

Iškeliaujantiems į amžinybę kyla klausimas, kam palikti savo santaupas. Neužmirškina, kad tarp įvairių fondų, lietuviškų institucijų bei organizacijų yra jau 49 metų sulaukę "Tėviškės žiburiai" – plačios apimties savaitraštis. Rašydami savo testamentus, neužmirškite ir jo. Iškeliu jai tautiečiai į anapus vienas po kito, o "Tėviškės žiburiai" lieka šviesti ir toliau. Mažėjant tautiečių skaičiui, jie reikalingi vis didesnės paramos, ypač nuolat kylant paruošimo ir spausdinimo išlaidoms. Testamentinis palikimas "Tėviškės žiburiams" bus prasminga parama ir visai lietuviškai veiklai. Adresas: "Tėviškės žiburiai", 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont., L5C 1T3, Canada.

"TŽ" leidėjai

TORONTO LIETUVIŲ PENSININKŲ KLUBAS

IEŠKO poros, kuri gyventų "Vilnius Manor" pastate ir dirbtų kaip prižiūrėtojas -a (superintendent) ir valytojas -a

- ♦ Reikia mokėti anglų ir lietuvių kalbas ir turėti savo susisiekimo priemones.
- ♦ Bendros pareigos yra surištos su pastato priežiūra, švara ir pataisymais pagal susitarimą.
- ♦ Prie atlyginimų gaunamas dviejų miegamųjų butas.
- ♦ Reikia bendradarbiauti su administracija, gyventojais ir valdyba.
- ♦ Atsakingai dirbama 7 dienas per savaitę, 24 valandas per dieną.
- ♦ Darbo pradžia – spalio 1 d. Atlyginimai pagal susitarimą.
- ♦ Siųskite pareiškimus (resume) iki rugsėjo 15 d. "Vilnius Manor", A. Sukauskas, pirmininkas, 1700 Bloor St.W., Toronto, M6P 4C3.

PAČIŲ PRISKINTOS

AVIETĖS

\$2.05 svaras

Whittamore's Farm

ŽIRNIAI/ANKŠTINIAI ŽIRNIAI IR ŽALIOS BEI GELTONOS PUPOS
8100 Steeles Ave. East, 6 km. į rytus nuo Markham Rd. (Hwy 48)
TEL. 905 294-3275

"Ūla" sugrįžo namo

Sugrįžę namo, Lietuvoje rado me tokius pat karščius, kaip ir Kanadoje. Ispūdziai ir nuovargis padarė savo: vos nusiplovę kelio dulkes vaikai krito į nuosavus patalus ir išmiegojo kas parą, o kas ir dar ilgiau. O po to pasakojo, pasakojo, pasakojo... Kokie vis dėlto neapsakomi tie išpūdziai! O gal tai tik sapnas? Bet foto aparatai liudininkai, iš lagaminų kyšo suvenyrai, dovanos ir kalnai išpūdzių. Juk pamatėme vieną didžiausių gamtos stebuklų – Niagaros krioklį, aplankėme vieną aukščiausių televizijos bokštų pasaulyje, – Toronto bokštą, prisilietėm prie Kanados istorijos Midlande, save parodėme Hamiltone, Londone, Toronte. Visur sutikome bei galo nuosirdžių žmonių, savo pasiaukojimu padariusių mūsų viešnagę Kanadoje nepakartojamą ir nepamirštamą. Šiems žmonėms ir visiems tiems, kurie tokiomis karštomis dienomis nepabūgo ateiti į mūsų koncertus ir sutikusius paremti, mes nuosirdžiai šokome ir grojome. Visi vaikai, jų tėveliai, muzikantai ir vadovė L. Kisieliene su didele pagarba minės šias pavaras: p.p. Mečio iš Hamiltono, Vilių, Dragunevičių, Čepinskių, Naujokaičių, Chainauskienės, Kerų, Launilavičių, Aušrotų, Ramonienės, Mitailienės, Barčiauskienės iš Londono.

Nors čia buvo praleistos tik kelios paskutinės naktys, vaikai, nepaisant kartais gan didoko amžiaus skirtumo, su šeiminiškais greitai surado bendrą kalbą, nes buvo apsupti namų šilumos ir nekasdieninio dėmesio. Ypač ačiū p. Kurams už surengtą mūsų viešnagę Londone, už nuostabių namus, kuriuose vaikai pramogavo, už sutryptą kielė.

Nors čia buvo praleistos tik kelios paskutinės naktys, vaikai, nepaisant kartais gan didoko amžiaus skirtumo, su šeiminiškais greitai surado bendrą kalbą, nes buvo apsupti namų šilumos ir nekasdieninio dėmesio. Ypač ačiū p. Kurams už surengtą mūsų viešnagę Londone, už nuostabių namus, kuriuose vaikai pramogavo, už sutryptą kielė.

Punia Construction Ltd.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ atlieka įvairiausių statybos-remonto darbus. Įvedame dujotiekius, oro ir vandens šildymo sistemas, atliekame visus elektros bei vandentiekio darbus, nusauniname rūsius, dengiame stogus ir t. t. Garantuojame gerą darbo kokybę. Skambinti Alvydui tel. 905 848-9628 416 609-5108 (pager).

mo žolę ir už ledus, kurie atgaivino mus tokiom karštom dienom.

Ypatingą padėką norime pareikšti "Gintaro" ansamblui, jo tėvų komitetui, kurie mus priėmė ir globėjo Toronte. Reiškiami padėką "Tėviškės žiburii" redakcijai už mūsų reklamą ir už spausdinamų padėkos žodžius. Nuosirdžiai ačiū klebonui prel. J. Staškevičiui už Anapilio patalpas, kurios tapo mūsų nuolatinio susitikimo centru; gydytojui R. Sapliui, kuris rūpestingai apžiūrėjo mūsų kanklininkės Kristinos lūžusią ir gipse pradėjusią mlynuoti koją; p. Stanulienai, taip skaniai mus maitinusiai, ir daugelii kitų gerų ir nuosirdžių žmonių, kurie globojo mus viešnagės Kanadoje metu: migdė, valgydino, vežiojo, gydė, glostė...

Ačiū iš visos vaikiškos širdelės tariam: p.p. Linkevičiams, Beresnevičiams, Kaziliams, Gr. Balčiūnienėi, Ramanauskams, Paulioniams, Radzevičiams, Benotams, Bubuliams, Kaminskams, Stravinskams, Didžbaliams, Janušoniams, Karoms, Narušiams, Ross, Baziliauskams už namų šilumą; p.p. Sakams, Sondoms ir Stepačiams už aukas mūsų kelionei paremti.

Matyt, dar ne visas pavardes žmonių, padariusių mums gerą esamę paminėjė, bet prisimename geru žodžiu visus Kanadoje pažintus lietuvius ir su didele pagarba žiūrime į jų siekius palaikyti lietuvių išėjimoje.

Ypač esame dėkingi p.p. Karasiejams už tai, kad jie nepabūgo priimti ir globoti tokio didelio vaikų būrio iš Lietuvos ir pirmieji suprato: esame tokie panašūs, mus sieja bendra kalba, bendra meilė lietuviškam šokiui, dainai, papročiams ir tėvynei Lietuvai. Esame ta pati tauta, visi mes – Lietuvos vaikai!

Ačiū Jums ir iki pasimatymo Lietuvoje. Su pagarba "Ūla"

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

ATLIEKU stalius, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbų. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapijos choras liepos 11 d. buvo išvykęs į St. Donat, Que., kur Notre Dame des Lourdes klebono kun. Auguste Legault prašymu sutiko giedoti šventovėje. Pilnas didžiulis autobusas su choroistais bei svečiais laiku atsirado šiame gražiame Laurinijos kalnų miestelyje. Vietos klebonas atbėgo prie vargonų pasisveikinti. Prieš Mišias choras pagiedojo keletą giesmių. Mišių pradžioje klebonas parapijiečiams pristatė svečius – choristus. Mišias atnašavo klebonas ir kun. Kazimieras Ambrasas, SJ. Mišių metu buvo giedama lotyniškai ir lietuviškai. Pamaldų dalyviams patiko giesmės ir vargonų palyda, nes šioje šventovėje vargonus, atrodo, pakeitė gitaros. Pamaldų pabaigoje visi dalyviai atsistojo ir gausiu plojimu atsidėjo mūsų choristams.

Po pamaldų choristai buvo pakviesti į choristų Vilijos ir Ryčio Biulotų vasarvietę prie Archambault ežero, prie kurio savo vasarvietes yra išsistatę motina Bulotienė ir jos sūnūs. Gražus ežeras, ža-vūs kalnų vaizdai. Suvežtinės pui-

kios vaisės tęsėsi ilgai. Jų metu choro vadovas Antanas Mickus ir vargonininkas Laurenti Džintcharadze iš choro valdybos nario Albino Urbono gavo po dovanėlę. Kas norėjo, galėjo maudytis, galėjo būti pavėžintas greitlaiviu. O kaimų ir muzikos netrūko iki saulėlydžio.

Choras dėkingas Vilijai ir Ryčiui už tokią šiltą ir tikrai nuosirdžią mūsų globą.

Seselės Judita ir Pranutė išvažiavo į Putnam, CT, ir grįž rugpjūčio viduryje.

Quebec-Ontario 1999 Jaunimo muzikos festivalis įvyko birželio 26 d. Laval, Que. Alina Staškevičiūtė, 10 metų amžiaus, laimėjo dvi pirmas vietas pianistų klasėje, įskaitant ir vieną trofėją. Alina yra Astos ir Lino Staškevičių vyriausia dukra.

A. a. Kostė Jurgutienė (Serapi-naitė), 93 m. amžiaus, mirė liepos 4 d. Otavos Šv. Vincento ligoninėje. Po gedulinių pamaldų Montrealio Šv. Kazimiero šventovėje liepos 12 d. palaidota Cote des Neiges kapinėse. Liūdi sūnus su šeima bei plati giminė. **B.S.**

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827

FAX: 766-1349

SPECIALIOS DRAUDIMO KAINOS

AUTOMOBILIAMS, kurių vairuotojai yra 55 metų amžiaus ar daugiau, neturėję nelaimių.

NAMAMS, naujiems ir atnaujintiems, gerai išlaikytiems, savininko gyvenamiems arba nuomajamiems.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545 Fax: 722-3546

Įvairios žinios

"Das Ostpreussenblatt" 1999 m. birželio 26 d. laidoje rašo apie dingusį miestą (Die verschwundene Stadt). Tik medinis kryžius primena apie buvusią Širvintą. Prie straipsnio išspausdintoje nuotraukoje su mediniu kryžiumi stovi kryžiaus pastatymo iniciatoriai: Antanas Spranaitis, sn. Albina Boscevičius ir Antanas Spranaitis, sn. Rašoma, kad dabar jau 58 m. amžiaus Ant. Spranaitis iš Kudirkos Naumiesčio, būdamas berniukas matydavęs du smailius Emanuelio šventovės bokštus gretimame Širvintos miestelyje. Tačiau jis gerai neprisimenė, kaip šventovės bokštai ir visa kita pavirtę griuvėsiais. Šiandien Širvinta tėra nyki dykuma, kurioje rusų pasieniečiai daugiau blogo negu gero padaro, ir vieta pavirsta draudžiamąja zona. Kudirkos Naumiesčio lietuvis, toliau rašoma, kurio namai tik 300 metrų nuo Širvintos ir Šešupės upių san-

takos, norėjo kaip nors tą istorinę vietą pažymėti.

Spranaitis jau seniai buvo galvojęs Emanuelio šventoriuje pastatyti medinį kryžių. Ir štai dabar jau nuo š.m. balandžio pabaigos tas kryžius stovi. Toliau straipsnio autorius J. Charles Montigny pasakoja, kaip Kudirkos Naumiesčio mokytojas tą kryžių pagamino, koks buvęs biurokratinis kelias, kol svajonė išsipildė. Nuo Kudirkos Naumiesčio šventovės stogo kryžius yra aiškiai matomas. Juokaujama, kad to miestelio zakristijonas yra įsipareigojęs stebėti, ar kryžius dar toje pačioje vietoje tebetovi. Prie kryžiaus pritaikyta lentelė su dvikalbiu (rusiškai ir vokiškai) užrašu: "Čia stovėjo Širvintos miestelio Emanuelio šventovė". Šalia jos šventovės nuotrauka – du gotiško stiliaus bokštai. (Straipsnis išrinko ir atsiuntė Le. Kro.) **Snk.**

Kryžiaus pastatymo Širvintoje sumanytojai ir vykdytojai (iš kairės) Ant. Spranaitis, jn., Alb. Boscevičius ir Ant. Spranaitis, sn.

"Das Ostpreussenblatt" nuotr.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei pataisymų bendrovė, atlieka įvairius stalius, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonias kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato laukus verandas, tvoras. Garantuojamos prieinamos kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkiui, tel. 416 760-7181.

NAMŲ REMONTUS visada apsimoka patikėti geriems specialistams. Skambinti Zeniui bet kurio metu tel. 905 301-7513 arba 905 301-3729.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kurio metu tel. 416 503-1687.

You could be calling **Lithuania** right now for only **\$0.66** a minute!

That's right.
Only **\$0.66** a minute
EVERY MINUTE-ANY DAY YOU CALL
ANY TIME YOU CALL

Altline's new flat rate service guarantees you the lowest long-distance charges from Canada to Lithuania and around the world.

CHECK OUT THESE GREAT LONG DISTANCE RATES:

Austria	\$0.34
Australia	\$0.19
Belgium	\$0.25
Denmark	\$0.25
France	\$0.23
Germany	\$0.24
Poland	\$0.49

NO contract
NO monthly fee
NO hidden cost
NO hassle
NO extra numbers to dial

WE ALSO